

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

I.E.S. ARCEBISPO XELMIREZ II

IRMANDIÑOS 15, 15704 SANTIAGO DE COMPOSTELA

☎ 881 887 055

☎ 881 887 062

✉ IES.ARCEBISPO.XELMIREZ.2@EDU.XUNTA.ES

[HTTP://CENTROS.EDU.XUNTA.ES/IESARCEBISPOXELMIREZ2/](http://centros.edu.xunta.es/iesarcebispoXelmirez2/)

IES ARCEBISPO XELMÍREZ II

PROGRAMACIÓN XERAL ANUAL

Capítulo III

CURSO 2017- 2018

IES ARCEBISPO XELMÍREZ II
ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES
PROGRAMACIÓN 2017-2018

Contido:

1. Presentación
  - 1.1. Composición do Departamento e coordinación.
2. Actividades complementarias e actividades extraescolares. Definición.
3. Obxectivos Xerais
4. Contribución das ACE ao desenvolvemento das CCBB
5. Programación e realización das actividades Complementarias e Extraescolares
  - 5.1. Criterios xerais
  - 5.2. Normas para a realización das actividades (PEC)
  - 5.3. Concreción das normas para a realización de actividades complementarias e extraescolares.
  - 5.4. Procedemento xeral para a organización e desenvolvemento dunha actividade.
    - 5.4.1. Con carácter xeral.
    - 5.4.2. Actividades desenvolvidas dentro do centro.
    - 5.4.3. Actividades desenvolvidas fora do centro que non requiren pernoctación fora do domicilio habitual.
    - 5.4.4. Actividades desenvolvidas fora do centro que requiren pernoctación fora do domicilio habitual.
6. Financiamento das actividades complementarias e extraescolares.
7. Recursos.
8. Programación das Actividades Complementarias para o curso 2017-18.

8.1. Conmemoracións

8.2. Relación das actividades complementarias programadas polos diferentes Departamentos Didácticos.

9. Programación das Actividades Extraescolares de carácter cultural proxectadas en colaboración con diversos sectores da comunidade educativa ou mediante acordos con outras entidades.

10. Actividades deportivas e artísticas que se proxectan celebrar dentro e fora do recinto escolar.

11. Organización, funcionamento e horario da Biblioteca.

12. Anteproxecto económico. (Cfr. 7 recursos)

O obxectivo desta programación é desenvolver un marco adecuado ás esixencias xerais das normativas existentes e máis concretamente as directrices establecidas no Proxecto Educativo do Centro (PEC), para a unificación de criterios dos distintos Departamentos á hora de programar as Actividades Complementarias e Extraescolares, respectando a autonomía de cada un deles á hora de axustalas aos seus propios proxectos didácticos.

As actividades complementarias e extraescolares constitúen un capítulo importante dentro do funcionamento do IES Arcebispo Xelmírez II xa que entendemos como unha prioridade ampliar o horizonte cultural do noso alumnado, que pola súa procedencia (zona norte da cidade e zona rural) dispón dunha oferta moi limitada de actividades culturais e deportivas alleas. Consideramos que tanto as actividades culturais como as deportivas contribúen a este obxectivo na medida en que favorecen a sensibilidade, a curiosidade e a creatividade e contribúen a mellorar as relacións entre os alumnos e as alumnas e potencian a adquisición de habilidades sociais e de comunicación. E por iso que estas actividades teñen un lugar central dentro da vida do Instituto, tal como se recolle no Proxecto Educativo do Centro.

A educación do século XXI, tanto se se concibe como unha educación para a cidadanía democrática ou para adecuarse ás demandas do mercado laboral coinciden na necesidade de preparar ao alumnado nunha serie de competencias que lles permitan enfrontarse a situacións complexas en moitas áreas das súas vidas. Estas demandas supoñen un desafío para os sistemas educativos que deben proporcionar unha aprendizaxe para a vida que non pode adquirirse cunha práctica docente limitada polas paredes da aula. As actividades complementarias son actividades contextualizadas en diferentes contornos de aprendizaxe que trascenden ese espazo, de modo que contribúen a construír ás competencias que requiren a relación cunha contorno social, respondendo a necesidades reais e de acordo coas metas, requerimentos e expectativas cambiantes dunha sociedade aberta e complexa.

As Actividades Complementarias e Extraescolares ademáis incentivan a participación activa do alumnado nas experiencias educativas e o fomento da convivencia entre toda a comunidade escolar. Constitúe un obxectivo prioritario

1.1 COMPOSICIÓN DO DEPARTAMENTO E COORDINACIÓN.

Segundo se establece no Artigo 63º do ROC IES. DECRETO 324/1996

“1. O departamento de actividades complementarias e extraescolares encargárase de promover, organizar e facilitar este tipo de actividades.

1. Este departamento estará integrado polo xefe ou xefa do mesmo e, para cada actividade concreta, polo profesorado e alumnado responsable da mesma.”

No apartado 4.2.3. do Proxecto Educativo do Centro especificábase que “O xefe ou xefa deste departamento será o vicedirector ou vicedirectora do centro” e que “Formará parte desre departamento, ademáis do seu xefe ou xefa, o profesor ou profesora encargado da biblioteca. Para cada actividade concreta, incorporáranse os profesores e e alumnos responsables dela.”

2. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

Entendemos por unha **actividade complementaria** aquela actividade que por razón de recursos non pode realizarse na aula, de modo que se desenvolve nun espazo diferente, que consideramos máis adecuado, e adquire a función de un aula “alternativa”. Como o seu nome indica, sta clase de actividades son un complemento ao currículo que, na busca dos recursos necesarios, require saír da aula convencional. Na medida en que pretenden responder aos obxectivos e desenvolver contidos curriculares, deben figurar claramente na programación e ríxense polas normas e criterios da aula. Por elo deben desenvolverse en horario escolar e son gratuitas Polo seu carácter parece que poderían ser consideradas obrigatorias, pero non é así como o entende o lexislador, que establece que “A

participación do alumnado nas actividades complementarias e extraescolares é voluntaria” (*Orde do 1 de agosto de 1997 pola que se dictan instrucións para o desenvolvemento do Decreto 324/1996 polo que se aproba o Regulamento orgánico dos institutos de educación secundaria e se establece a súa organización e funcionamento, Art. 25*)

Unha **actividade extraescolar**, aínda que é básica para a formación do alumnado, na medida en que contribúe a mellorar as súas oportunidades, non debe responder necesariamente a cuestións curriculares. A lexislación establece que “En ningún caso o contido destas actividades pode ser igual ou similar ó dunha ensinanza oficial do currículo” (*Orde do 1 de agosto de 1997 pola que se dictan instrucións para o desenvolvemento do Decreto 324/1996 polo que se aproba o Regulamento orgánico dos institutos de educación secundaria e se establece a súa organización e funcionamento, Art. 24*). Deben realizarse, por tanto, fora do horario lectivo, son optativas e non teñen porqué seren gratuítas. As viaxes de fin de curso son un exemplo deste tipo de actividades.

Esta distinción recóllese no PEC do seguinte modo: “Terán carácter de complementarias aquelas actividades didácticas que se realizan co alumnado en horario lectivo e que, formando parte da programación, teñen carácter diferenciado polo momento, espazo ou recursos que utilizan. Así cabe considerar as visitas, traballos de campo, viaxes de estudo, conmemoracións e outras semellantes.

Teñen carácter de extraescolares aquelas que, sendo organizadas polo centro ou asociacións culturais e entidades sen ánimo de lucro e figurando na programación xeral anual aprobada polo Consello Escolar, se realizan fóra do horario lectivo”.

A participación do alumnado nas actividades complementarias e extraescolares, cando se desenvolvan fóra do centro, requirirá autorización previa por escrito dos pais, nais ou titores. A dirección arbitrará a forma máis conveniente para atender os alumnos e alumnas que non participen nelas.

O centro poderá recibir achegas económicas de institucións ou asociacións para a realización das mesmas.

As actividades complementarias e extraescolares non poderán realizarse en detrimento das actividades inherentes ó currículo oficial.

Para o desenvolvemento de actividades extraescolares que se realicen fóra do recinto escolar, deberase contar con aprobación do Consello Escolar, autorización escrita dos pais, nais ou titores legais, e ademais acompañarán o alumnado participante polo menos un profesor ou profesora por cada vinte alumnos”.

3. OBXECTIVOS XERAIS.

En xeral, as actividades Complementarias e Extraescolares contribúen a acadar ao logro dos obxectivos de cada etapa educativa (cfr. Ley Orgánica 2/2006, d 3 de mayo, de Educación. Obxectivos da ESO, pp. 23-24 e Obxectivos do Bacharalato, pp.31 e 32.. Fonte: Boletín Oficial Del Estado (Legislación Consolidada. Última modificación 10 de diciembre de 2013). De maneira específica, as actividades Complementarias e Extraescolares contribúen a acadar os seguintes obxectivos:

- Completar o currículo das diferentes materias.
- Incidir nos temas transversais, que ás veces son menos tratados nas actividades lectivas habituais.
- Contribuír á formación integral dos alumnos como persoas libres, responsables, creativas, críticas e solidarias
- Desenvolver no alumnado habilidades sociais que lle permitan actuar dentro e fora da aula de maneira adecuada.
- Favorecer o desenvolvemento persoal dos alumnos e o seu acceso ao patrimonio cultural, sen discriminación algunha por razóns de sexo, raza, capacidade u orixe social.
- Adaptarse ás peculiaridades e intereses individuais dos alumnos.
- Responder ás esixencias dunha sociedade democrática, complexa e tecnificada.
- Compensar as desigualdades sociais, culturais e por razón de sexo, sen incorrer en favoritismo, pero tendo en conta as diversas capacidades dos alumnos.

- Preparar a inserción na vida activa, para o desempeño das responsabilidades sociais e profesionais propias da existencia adulta.
- Facilitar a comunicación e afianzar intereses comúns entre todos os compoñentes da comunidade educativa mediante o desenvolvemento de actividades.
- Crear hábitos de participación.

As peculiaridades deste centro fan que estes obxectivos sexan prioritarios e consideramos especialmente relevante a contribución das ACE ao seu logro, debido:

- A localización espacial, como de fronteira entre o rural e o extrarradio.
- A extracción socioeconómica baixa e media-baixa de boa parte das familias do alumnado.
- A procedencia xeográfica, cada vez mais afastada e variada, de moitos alumnos, coas dificultades culturais e moitas veces lingüísticas que iso comporta.
- A proporción bastante elevada de alumnado de etnia xitana, con costumes arraigados que ás veces chocan contra convencións sociais e de organización tamén moi antigas e igualmente asimiladas por outros grupos étnicos.

Pero todas estas circunstancias, moitas veces, dificultan e mesmon impiden a realización da ACE. Hai actividades, como o mantemento de clubs de lectura, que deben programarse fóra dos horarios escolares, que son dificilmente sostibles pola dispersión xeográfica do alumnado. Por outra parte, a situación socioeconómica de gran parte das familias, xeralmente non moi desafogada e agravada polas circunstancias actuais, supón un obstáculo as veces insalvable para a organización de actividades que supoñan un desembolso económico.

Existen tamén peculiaridades culturais que interfíren no desenvolvemento das actividades. É moi perceptible a resistencia de gran número de familias de etnia xitana á participación dos seus fillos ou fillas en actividades complementarias ou extraescolares que teñan lugar fóra do centro e, a miúdo, independentemente de que sexan ou non de balde.

Engadíamos que tentando sortear todas estas dificultades e outras similares cos recursos humanos e materiais do centro puxemos “remedios” que resultaron parcialmente efectivos para os casos anteriores:

- Certas agrupacións especiais como as dos Programas de Diversificación Curricular permiten e mesmo propician o desenvolvemento de Clubs de Lectura. En efecto, o elevado número de horas do chamado Ámbito Lingüístico-social permite emprazar en horario escolar actividades propias do Club que en absoluto están enfrontadas coa propia esencia do citado Ámbito, cuxa programación pon énfase nas competencias comunicativas. Sobra dicir que o hábito lector fomenta todas as habilidades de comprensión e expresión de textos escritos e orais.

- Os departamentos didácticos tentan evitar a realización de actividades que resultasen caras para o alumnado.

- Algunhas actividades programadas en cursos anteriores, e tamén para este, enfócanse dende unha perspectiva multicultural: tentan potenciar a cooperación e o subliñado dos puntos en común das diferentes culturas precisamente a través da celebración das súas diferenzas.

Pretendemos aplicar durante este curso estes remedios, máis necesarios aínda agora porque as dificultades económicas e sociais de moitas familias e do noso entorno xeral poñen atrancos de todo tipo aos nosos desexos. As familias e o centro dispoñen de menos cartos para investimentos culturais e os organismos públicos e privados ofrecen tamén menos propostas da mesma índole.

4. CONTRIBUCIÓN DAS ACTIVIDADES ÁS COMPETENCIAS BÁSICAS.

As Competencias Básicas poden conformarse a través de saberes disciplinares, pero a súa utilización aparece vinculada ás prácticas sociais e son a condición necesaria para acadar o éxito nesas prácticas. As competencias necesarias para participar activamente nos diferentes “campos” e “prácticas sociais” adquirense, habitualmente, a través da socialización. Por iso a contribución das actividades complementarias e extraescolares á adquisición de competencias básicas, necesarias para que a aprendizaxe non se limite aos anos de escolarización senón que se convirtn nunha práctica de vida, é moi

e motivadora cá das clases regladas.

A **competencia en comunicación lingüística** vese favorecida polo diálogo e o intercambio oral de puntos de vista entre o propio alumnado, co profesorado, con persoas alleas ao centro ás que se chega a través da realización dalgunha actividade, e incentívase na vertente escrita cando a preparación ou desenvolvemento da actividade require esa forma de comunicación.

Potencia a práctica matemática –**competencia matemática**– ademáis do desenvolvemento das actividades en xeral, a colaboración do alumnado na preparación das actividades cando requiren cálculos, conceptos ou procedementos relativos a calquera dos seus elementos.

O **tratamento da información e a competencia dixital** son esixencias para a xente nova que debe incorporarse á vida laboral. Pódese contribuir ao logro desta competencia mediante a implicación do alumnado na preparación das actividades, así como coa súa realización: indagacións previas buceando na rede en busca de datos, aproveitamento posterior do realizado, tratamento da información recibida, elaboración de traballos ou resumos sobre a actividade, etc. É evidente que a chamada **competencia social e cidadá** só se activa coa práctica. Saír do marco escolar habitual obriga ao contacto do alumnado con medios sociais e profesionais cos que a súa vida doméstica e familiar a miúdo non está relacionada. Sen dúbida, as actividades complementarias e extraescolares favorecen as habilidades sociais.

Que a **competencia cultural e artística** se reforza e mesmo adquire a través de visitas didácticas a centros históricos, museos, exposicións, concertos, espectáculos de danza, teatros cines, etc., abrindo mundos novos e convertindo en experiencias vitais os datos dun libro de texto ou dun tema escolar é tamén obvio. O mesmo pode dicirse da **competencia para aprender a aprender**: as actividades complementarias e extraescolares poden espertar no alumnado unhas inquiredanzas de coñecemento e unhas estratexias para logralo que se proxectan cara ao futuro como un hábito enriquecedor. O binomio vida-cultura resulta moito máis perdurable que o de escola-cultura e posibilitase se o centro escolar se abre ás realidades do entorno máis próximo e do máis afastado gracias ás experiencias culturais.

A **competencia en autonomía e iniciativa persoal** tamén quedan reforzadas cando con carácter relativamente frecuente o alumnado se ve exposto a situación novas, alleas a experiencia puramente familiar e escolar.

Como consecuencia do dito, e proxectándonos cara un futuro impredecible pola velocidade á que se move o mundo, parece claro que é preciso combinar as actividades escolares que se desenvolven no ámbito da clase con outras realizadas tamén no centro pero en espazos diferentes e con aquelas que levan ao alumnado a traspasar as paredes da escola para entrar en realidades profesionais e vitais moi variadas. Partindo da convicción de que esta apertura colaborará de forma decidida na maduración persoal e intelectual do alumnado tentamos combinar no centro de xeito harmónico as actividades escolares diarias –que son prioritarias- coas complementarias e extraescolares.

Para lograr esa harmonía é preciso partir de criterios claros e fixar protocolos que faciliten o orde necesario nas actividades puramente docentes sen restar flexibilidade e axilidade ao fomento das actividades complementarias e extraescolares.

5. PROGRAMACIÓN E REALIZACIÓN DE ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

5.1. CRITERIOS XERAIS

Se establecen como criterios xerais para o deseño e realización das actividades complementarias e extraescolares os seguintes:

a) Que os obxectivos da actividade estean integrados ou contribúan a acadar algún dos obxectivos da etapa.

b) Que os obxectivos da actividade estean integrados ou contribúan a acadar algún dos obxectivos dalgunha das materias do Departamento que programa a actividade.

c) Que estean programadas ao comezo do curso e teñan sido aprobadas polo Consello Escolar. Farase unha excepción para aquelas actividades organizadas por institucións e/ou organismos alleos ao centro que non se poden prever nos inicios do curso. A participación do alumnado queda igualmente suxeta á aprobación do Consello Escolar.

d) Tendo en conta os obxectivos que se perseguen e por tratarse de actividades que favorecen o desenvolvemento das competencias básicas procurarase que a maior parte do alumnado participe todas as actividades programadas e evitarse o deseño de actividades que poidan resultar excluíntes por algunha razón.

5.2. NORMAS PARA A REALIZACIÓN DE ACTIVIDADES (PEC 7.8.2)

- Establécese unha data límite para as actividades de ESO e 1º de Bacharelato (31 de maio), e outra para as de 2º de Bacharelato (30 de abril).
- Se as actividades se desenvolven no centro e non supoñen un desembolso económico, o alumnado debe asistir a elas.
- O profesorado que tivese clase con grupos participantes nunha actividade complementaria durante o horario de celebración da mesma

acompañaraos no seu desenvolvemento no lugar onde se celebre: sala de usos múltiples, biblioteca, pavillón, etc.

- Como norma xeral, cada departamento só poderá realizar cada curso académico unha actividade que supoña saír do centro para cada grupo. Se o grupo non alcanzase as doce saídas durante o curso, algún departamento podería realizar co mesmo unha segunda actividade. Neste caso terán preferencia as actividades de carácter interdisciplinar.
- Permitirase a solicitude de actividades non incluídas na programación de principio de curso no caso de que deban realizarse en datas concretas que non se coñecían nese momento, ou actividades convocadas por institucións con posterioridade á elaboración das programacións. A estas actividades seralles aplicable a cantidade máxima antes sinalada. Para a súa realización será necesaria a aprobación do Consello Escolar no caso de que impliquen saír do recinto escolar.
- Agás situacións especiais, só se poderán levar a cabo aquelas actividades nas que a participación do alumnado proposto sexa cando menos do 80%. Quedarán excluídas desta condición as actividades que se desenvolvan completamente fóra do horario lectivo, e aquelas que impliquen pasar noites fóra. Para estes efectos, ademais, non se computará o alumnado que se atope sancionado coa privación de asistencia a actividades complementarias ou extraescolares durante todo ou parte do período de realización da mesma.
- O alumnado que non participe nunha actividade complementaria ten a obriga de asistir ás clases. Será atendido polo profesorado que lle correspondese a esas horas, salvo que este participe na actividade; de ser así, actuará o de garda. Se a ocasión o aconsella, a xefatura de estudos poderá organizar agrupamentos especiais para atender conxuntamente o alumnado disperso de varios grupos que non participe nunha actividade.
- O profesorado que tivese clase con grupos afectados por unha actividade extraescolar e non asista á mesma como profesorado acompañante deberá cumprir o seu horario de permanencia no centro, aínda que tódolos alumnos e alumnas dos grupos afectados teñan previsto asistir á actividade.

- As actividades complementarias faranse sempre baixo a dirección do profesorado que as propoña e organice, que debe previamente solicitar a aprobación do proxecto ao Consello Escolar a través da Vicedirección.
- Quen organice a actividade presentará á Vicedirección a proposta de profesorado acompañante, unha persoa por cada vinte alumnos ou alumnas, ou fracción, e nunca menos de dúas. En caso de que a saída dure varios días, ou naqueles casos en que se estime conveniente, poderase incrementar o número de persoas acompañantes a criterio da dirección do centro.
- Darase conta ás familias do alumnado asistente de todas as actividades que impliquen saída do centro. O pai, nai ou titor legal asinará un documento de permiso e asunción de responsabilidades.
- As saídas e retornos das actividades faranse sempre desde o centro e baixo a supervisión dos docentes que os acompañen.
- O profesorado de garda supervisará nos grupos de ESO a realización das tarefas encargadas polo profesorado participantes na saída ao alumnado que non asiste. Se a clase que queda sen atender é de Bacharelato, non será preciso establecer tarefas, e o alumnado poderá abandonar a aula co permiso do profesorado de garda.
- Cando as actividades supoñan un custo económico, o centro tratará, na medida da súa dispoñibilidade, de financiar unha parte. Se algún alumno ou alumna ten especiais dificultades para afrontar o gasto, pódese propoñer por parte do titor ou responsable da actividade que o centro se faga cargo do pago.
- A Vicedirección informará do calendario e horario concreto da actividade así como dos docentes que participan nela, para coñecemento do resto do profesorado que estea directamente afectado pola alteración do horario habitual. Así mesmo fará unha relación do alumnado que permanecerá no centro cando os seus compañeiros de grupo asistan a algunha actividade externa.

5.3. CONCRECIÓN DAS NORMAS PARA A REALIZACIÓN DE ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

- a. Cada Departamento Didáctico entregará na Vicedirección unha relación das actividades complementarias e extraescolares que figuran na súa programación didáctica antes do 30 de setembro.
- b. A tal efecto entregarase a cada Xefe ou Xefa de Departamento na reunión da Comisión de Coordinación Pedagóxica unha folla resumo dos aspectos antes mencionados e unha táboa onde deberán introducir os datos fundamentais sobre as actividades proxectadas (Anexo II)
- c. Os Departamentos Didácticos programarán un número limitado de actividades (máximo 1 por grupo) coa fin de non distorsionar de modo notable as actividades académicas habituais. Procurarase que cada grupo non participe en máis de 12 actividades nun curso académico, organizadas polos diferentes Departamentos.
- d. Os departamentos de coordinación didáctica procurarán un reparto o máis equilibrado posible na distribución das actividades por niveis e grupos.
- e. Os Departamentos de Coordinación Didáctica evitarán, na medida do posible, programar actividades nos días previos ás sesións de avaliación. Ademais, non se programarán actividades a partir do 30 de abril (modificación do apdo. 1 do PEC), para non incidir no desesenvolvemento docente das diferentes materias no tramo final do curso. Constitúen unha excepción aquelas que deban celebrarse fóra dese marco temporal, como por exemplo, o Día das Letras Galegas e outras que por motivos diferentes (debidamente xustificadas) así o requiran.
- f. A partir das actividades programadas polos Departamentos, a Vicedirección confeccionará o Plan Xeral de Actividades, que incluírá todas aquelas que se tenña previsto realizar, de acordo cos criterios definidos no Proxecto Curricular no marco do Proxecto Educativo.
- g. Neste Plan Xeral contemplaranse actividades para diferentes conmemoracións sinaladas para o presente curso escolar pola Consellería de Educación e O.U. na *Orde do 13 de xuño de 2014 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2015/16 nos centros docentes sostidos*

As actividades deste tipo que non estiveran programadas por algún dos Departamentos Didácticos, serán programadas pola Vicedirección.

- h. O Plan Xeral de Actividades deberá contar coa aprobación do Consello Escolar.
- i. A Vicedirección dará ampla publicidade al Plan Xeral de Actividades entre o profesorado, propiciando así a colaboración e coordinación interdepartamental na realización de las mismas
- j. Informarase ao profesorado das actividades programadas, a fin de prever a incidencia das mesmas na actividade docente, mediante un cuadrante que estará colgado na Sala de Profesores no que se anotarán as actividades de cada mes, os cursos o alumnos participantes nas mesmas e a duración prevista en horas ou días. Anotaránse asimismo os nomes dos profesores acompañantes.

5.4. PROCEDEMENTO XERAL PARA A ORGANIZACIÓN E DESENVOLVEMENTO DUNHA ACTIVIDADE

5.4.1. CON CARÁCTER XERAL:

- a. Toda actividade ten que contar con un Responsable Organizador, expresamente indicado, que asumirá as tarefas de organización e información inherentes á actividade.
- b. O profesor ou profesora Responsable Organizador reunirse –alomenos una semana antes da realización da actividade- coa vicedirectora para confirmar a iniciativa que, no caso xeral, xa se expuxo na programación inicial de curso. Concretarase o proxecto, indicando: o profesorado acompañante, os grupos ou cursos aos que vai dirixida, alumnado que participa na actividade, Obxectivos didácticos que se perseguen, custo da actividade e modo de financiación. No caso das actividades realizadas fora do centro, deberáse indicar tamén a Localización, rutas ou percorrido e Temporalización.

- c. O/A Responsable Organizador cumprimentará con estes datos un impreso deseñado a tal efecto (Anexo III que será remitido por correo electrónico á Vicedirección.

5.4.2. ACTIVIDADES DESENVOLVIDAS DENTRO DO CENTRO

- a. O departamento organizador da actividade procurará, na medida do posible, que esta se desenvolva dentro da la franxa horaria da súa materia, a fin de que poidan facerse responsables dela. En caso contrario, será o profesorado afectado pola actividade o responsable de que o alumnado participe na mesma, permanecendo en todo momento co alumnado ao seu cargo. Dado o carácter curricular das mesmas, se a actividade complementaria se realiza dentro do centro, a participación do alumnado será obrigatoria. Por tanto, a inasistencia requerirá a adecuada xustificación.
- b. Os profesores que pola realización dunha actividade con un grupo non poidan impartir clase a outros grupos deberán deixarlles a estes tarefas para traballar nesa hora baixo a supervisión do profesorado de garda.
- c. O alumnado que participe nunha actividad ten que contribuir ao desenvolvemento normal da mesma, adoptando unha actitud de respecto e colaboración.
- d. As actividades complementarias se organizarán para grupos completos. Se a organización é dunha materia optativa procurárase coordinar coas outras optativas para causar a menor distorsión posible na organización das clases. A asistencia do alumnado é obrigatoria. O profesorado organizador velará porque asista todo o alumnado ao que vai dirixido.
- e. Por tratarse de actividades de centro, ao alumnado participante lle será de aplicación, durante o desenvolvemento da mesma, o que se recolle no RRI do centro, de acordo co [Decreto 327/2010](#), polo que se aproba o Reglamento Orgánico dos Institutos de Educación Secundaria, sobre dereitos e deberes dos alumnos e alumnas e as correspondientes correccións en caso de conductas inadecuadas.

- f. Procurarase que o desenvolvemento dunha actividade afecte ao menor número de horas lectivas posibles impartíndose o resto de las clases con normalidade.

5.4.3. ACTIVIDADES DESENVOLVIDAS FORA DO CENTRO QUE NON REQUIREN PERNOCTACIÓN FORA DO DOMICILIO HABITUAL

- a. *Este* tipo de actividade requerirá a autorización expresa dos representantes legais do alumnado menor de idade, ou compromiso persoal, no caso do alumnado maior de idade
- b. O/a Responsable Organizador farase cargo do reparto e posterior recollida das preceptivas follas informativas da actividade para os pais e nais, xunto coa autorización correspondente segundo o Anexo IV. As autorizacións deberán entregarse na Vicedirección alomenos con catro días hábiles de antelación á saída. Iso permitirá comunicar ao profesorado se se produciu algunha variación no alumnado afectado respecto ás previsións iniciais e mesmo suspender a celebración da actividade se non se reúne o número ou porcentaxe de participantes establecido no regulamento.
- c. Unha copia destas autorizacións será remitida tamén á xefatura de estudos para ter en conta a repercusión da actividade en horarios, distribución de profesorado e actividade do alumnado que non saeu do centro.
- d. O criterio xeral que se recolle no PEC para a realización dunha actividade que requira a saída do centro é a participación de alomenos dous terzos do alumnado. Dependendo da composición dos grupos, o custo de actividades e algún outros criterios que se veñen aplicando en cursos anteriores, pode autorizarse a actividade cunha participación menor do alumnado.
- e. Requerirase a presenza dun profesor ou profesora por cada 20 alumnos participantes na actividade, preferentemente a partires dun mínimo de dous profesores.

- f. Os profesores responsables da actividade teñen a obriga de estar comunicados co centro, a fin de solucionar os problemas que poideran xurdir.
- g. No caso das actividades realizadas fora do centro, unha vez realizada asaída, o profesorado responsable da actividade debe entregar na xefatura de estudos un informe que inclúa as ausencias rexistradas na relación prevista de asistentes e, se fose o caso, as incidencias. A xefatura de estudos controlará se as devanditas ausencias teñen xustificación.
- h. O alumnado non participante na actividade deberá asistir ao centro de maneira obrigatoria e o profesorado de garda controlará a súa asistencia e a realización des tarefas establecidas.
- i. O profesorado responsable da actividade reunirse coa vicedirección para valorar o grao de consecución dos obxectivos propostos e para estudar posibles modificacións tendentes a mellorar resultados en posteriores actividades.
- j. O/a Responsable Organizador da actividade deberá velar polo cumprimento do programado e, unha vez finalizada, realizará unha avaliación da actividade segundo o modelo Anexo 5, que será entregada á Vicedirectora. Trátase de valorar o grao de consecución dos obxectivos propostos e posibles modificacións tendentes a mellorar resultados en posteriores actividades.

5.4.4. ACTIVIDADES DESENVOLVIDAS FORA DO CENTRO QUE REQUIREN PERNOCTACIÓN FORA DO DOMICILIO HABITUAL

- a. Toda actividade terá unha repercusión máxima de cinco días lectivos, exceptuando os intercambios con centros escolares no estranxeiro e os que se encadren en convocatorias específicas da Administración.
- b. Previamente ao desenvolvemento dunha actividade extraescolar, que implique pernoctar fora da localidade, o Profesorado Responsable Organizador informará con antelación suficiente aos pais e alumnado participante sobre o lugar e horario de saída e chegada, as actividades a realizar, os obxectivos que se pretenden, as normas básicas de convivencia

que regulan estas actividades e os trámites necesarios para o seu desplazamiento.

c. O alumnado que participe neste tipo de actividades debe comportarse con corrección, asistir a todos os actos programados e seguir as indicacións dos profesores acompañantes.

d. O alumnado no poderá separarse do grupo ou ausentarse do hotel ou residencia, sen a previa comunicación e autorización dos adultos acompañantes.

e. Os alumnos e alumnas non poderán alugar ou utilizar vehículos a motor diferentes aos previstos para o desenvolvemento da actividade, e nin desprazarse a localidades ou lugares distintos aos programados, ni realizar actividades deportivas ou de outro tipo que impliquen risco para a súa integridade física ou para os demais.

f. O comportamento do alumnado no hotel, residencia ou coa familia receptora, deberá ser correcto, respectando as normas básicas de convivencia e evitando situacións que poidan xerar tensións ou producir danos personais ou materiais (non alterar o descanso dos restantes hóspedes, non producir destrozos no mobiliario e dependencias do hotel, non consumir produtos alcohólicos ou estupefacientes de calquera tipo, non participar en actos de vandalismo ou bromas de mal gusto).

g. Dos danos causados a personas ou bes alleos serán responsables os alumnos ou alumnas causantes. De non identificalos, a responsabilidade recaerá no grupo de alumnos directamente implicados o, en su defecto, en todo el grupo de alumnos participantes na actividade. Por tanto, en caso de seren menores de idade, serán os pais ou titores legais destes alumnos a quenes corresponda reparar os danos causados.

h. No caso de condutas inadecuadas considerarase agravante o feito de desenvolverse a actividade fora do centro, por canto pode supoñer de comportamento insolidario co resto dos seus compañeiros e compañeiras, falta de colaboración e incidencia negativa para a imaxe do centro educativo.

i. Se a gravidade das condutas inadecuadas así o requirira, el Responsable Organizador comunicará tal circunstancia á Xefatura de Estudos ou á Dirección do Centro, que poderá decidir o inmediato regreso das personas responsables desas condutas. Neste caso, a decisión será comunicada aos

pais ou titores dos alumnos afectados, acordando con eles a forma de efectuar o regreso. Os gastos ocasionados serán abonados pola familia do alumno.

j. Nas autorizacións das familias para a participación en Actividades fora do centro, incluírase unha referencia para poida constar cualquera circunstancia a ter en conta en relación co estado de saúde do alumnado, de maneira que os responsables da actividade poidan tomar as medidas adecuadas para a prevención de calquera incidencia ao respecto durante a viaxe.

6. FINANCIAMENTO DAS ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Para o financiamento destas actividades empregaranse os seguintes recursos económicos:

- A dotación económica prevista nos orzamentos do Centro procedentes da asignación que recibe o centro da Consellería de Educación e Ciencia en concepto de gastos de funcionamento.
- As cantidades procedentes dos Orzamentos Xerais da Comunidade Autónoma asignados con carácter específico para este tipo de actividades.
- As cantidades que poidan recibirse de calquera Ente público ou privado.
- As achegas da Asociación de Pais e Nais do Instituto.
- As achegas realizadas polo alumnado.

Os alumnos e alumnas efectuarán o pago de cada actividade na forma que determinen o Responsable Organizador da mesma. Unha vez efectuado o pago, de forma parcial ou total, non haberá dereito a devolución salvo causa de forza maior plenamente xustificada e a condición de que non repercuta negativamente no custo final a pagar polo resto dos participantes.

En aras da igualdade de oportunidades e para evitar que ningún alumno deixe de realizalas por motivos económicos, decídese becar a aqueles alumnos que o necesiten, previa solicitude en Vicedirección. A Comisión que analiza as peticións presentadas e outorga ou non as bolsas, está formada polo Vicedirector, o Xefe do Departamento de Actividades Complementarias e Extraescolares e o Orientador do Centro.

7. RECURSOS

Repetimos, en síntese, o xa manifestado na memoria final de curso. Os recursos co que contamos son esencialmente os humanos: a xenerosa disposición do profesorado para organizar actividades a miúdo incómodas e laboriosas pero que consideran que redundan positivamente na formación integral dos alumnos.

No capítulo dos recursos materiais, se a actividade supón un custe –sexa por transporte ou entrada a algún museo ou espectáculo- normalmente o aboará o participante, agás que teña moitas dificultades económicas, entón pagarao o centro.

8. PROGRAMACIÓN DAS ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES PARA O CURSO 2017-18

O amplo elenco de actividades abarca dende las complementarias de carácter anual, ás actividades complementarias de carácter específico, as actividades deseñadas polos diferentes departamentos, e as actividades extraescolares, incluíndo as de carácter artístico e deportivo, así como a celebración de eventos.

8.1. COMPLEMENTARIAS DE CARÁCTER ANUAL:

Adoita ser labor do Departamento de Orientación facer unha selección entre das actividades ofertadas polas distintas administracións e ONGs para ser impartidas, sobre todo, en horas de titorías. Estas actividades modifícanse cada ano e son revisadas polo Departamento de Orientación e, en moitas ocasións, polo Departamento didáctico ao que atinxe de maneira máis cercana. Contamos, polo tanto, co asesoramento profesional destes Departamentos didácticos para evitar contradicións co currículo impartido no Centro. Presentamos a proposta provisional (ao longo do curso adoita suceder que se amplíe a oferta, que debe ser sometida de novo á consideración do Consello Escolar) deste tipo de actividades para o presente ano

PROPOSTA DE PROGRAMAS DE EDUCACIÓN EN CONTIDOS TRANSVERSAIS PARA SER IMPARTIDOS NAS TITORÍAS (PAT)

8.2. COMPLEMENTARIAS DE CARÁCTER ESPECÍFICO:

Trátase de actividades deseñadas para diferentes conmemoracións relevantes para a comunidade educativa. No Artigo 8.1 da ORDE do 08 de xuño de 2015 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2015/16 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do mercores, 17de xuño de 2015) se establece que “Durante o curso escolar celebraránse, como mínimo, as seguintes conmemoracións”, que presentamos ordenadas nun cronograma.

SETEMBRO	
OUTUBRO	
NOVEMBRO	Día 25: Día Internacional contra a Violencia de Xénero
DECEMBRO	Do 1 ao 11: conmemoración da Constitución e do Estatuto de Autonomía de Galicia Día 10: Día da Declaración Universal dos Dereitos Humanos
XANEIRO	Día 30: Día Escolar da non violencia e da Paz
FEBREIRO	
MARZO	Día 8: Día Internacional da Muller Traballadora Do 7 ao 11: Semana da Prensa. Un día desta semana traballarase na aula con xornais. Día 15: Día Mundial dos Dereitos do Consumidor

ABRIL	7 de abril: Día Mundial da Saúde Entre o 18 e o 22 de abril: Día do Libro
MAIO	Día 9: Día de Europa Do 9 ao 17: Semana das Letras Galegas
XUÑO	Día 5: Día Mundial do Medio Ambiente.

8.3. ACTIVIDADES DESEÑADAS POLOS DISTINTOS DEPARTAMENTOS DIDÁCTICOS.

O feito de que en bastantes casos aparezan nun mesmo seminario dúas e ata tres actividades para o mesmo grupo débese a prever a posibilidade de que falle algunha ou non se acade no grupo o total de doce actividades por curso académico e iso permita, con carácter excepcional, outra do mesmo departamento didáctico.

BIOLOXIA.

1. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS

Proposta de actividades complementarias

Actividade	Curso	Breve descrición	Data	Custe
Visita ao Museo de Historia Natural da USC (Santiago de Compostela)	1º ESO	Para alumnos e alumnas de 1º da ESO co fin de complementar o Bloque 3 da programación didáctica	3ª avaliación	Entrada : 4€/alumno
Aquarium Fisterrae (A Coruña)	1º ESO	Visita na que os alumnos contarán cun caderno que lles servirá de guía para descubrir as salas do acuario. Actividade que complementa o Bloque 3 da programación didáctica	3ª avaliación	Entrada: 4€/alumno
Domus (A Coruña)	3º ESO	Visita na que os alumnos contarán cun caderno que lles servirá de guía para autodescubrir as diferentes salas do museo	3ª avaliación	Entrada: 2€/ alumno
Visita laboratorios	2º BAC (Biología)	Visita aos laboratorios de medicina	2ª-3ª avaliación	

medicina Xenómica		xenómica do Hospital Clínico de Santiago		
Visita a Meteogalicia	2º BAC (CTA)		2ª avaliación	
Roteiro xeolóxico	2º BAC (Xeoloxía) 4º e 1º BAC (Bioloxía e Xeoloxía)		3ª avaliación	
Participación en actividades para o alumnado programadas por entidades ou institucións				

EDUCACIÓN PLÁSTICA E VISUAL.

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES DEPARTAMENTO DE ARTES PLÁSTICAS

Durante este curso 2017/18 o departamento de Artes Plásticas ten previsto levar a cabo as seguintes actividades extraescolares:

- Participar en actividades conxuntas con outros departamentos.
- Exposicións de traballos dos alumnos no centro.
- Visita a algunha das exposicións que se leven a cabo nos museos e salas de exposicións da cidade que poidan ser de interese para eles.

ECONOMÍA.

2017-2018

Actividades complementarias e extraescolares

interesantes que se presenten ao longo do ano académico, as seguintes

actividades complementarias:

Charla-coloquio con algún experto no eido bancario e/ou do mundo dos negocios.

EDUCACIÓN FÍSICA.

XELMÍREZ II 2017-18 DEPTO. DE EDUCACIÓN FÍSICA

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS

Dende eo departamento de Educación Física plantexamos como actividade complementaria OS RECREOS ACTIVOS como medida para a promoción de hábitos de vida saudables.

Os RECREOS ACTIVOS consistirán en campiónaros deportivos nos recreos. Ofertaremos a todo o alumnado a posibilidade de participar en actividades físico-deportivas de dúas maneiras:

1. Actividade con uso das instalacións ofrecéndolles material sempre que sexa posible.
2. Competición sistema liga (liga femenina, masculina e mixta).

As actividades desenvolvidas serán:

- Primeiro trimestre: FÚTBOL-SALA.
- Segundo trimestre: BÁDMINTON.
- Terceiro trimestre: ULTIMATE E VOLEIBOL.

Para a realización das actividades deportivas nos recreos (RECREOS ACTIVOS) intentarase facer o posible para deixar un sistema de préstamo de material ao

IES XELMÍREZ 2 (EDL '17-18)

alumnado que desexe facer uso das instalacións nos recreos. De tal xeito que o profesorado de garda poida rematar os recreos co material totalmente recollido por parte dos alumnos. Este préstamo levarase a cabo sempre que o departamento dispoña de material suficiente para deixalo e sempre que se devolva sen deteriorar.

O departamento de Educación Física dará acollidas ás actividades propostas por federacións deportivas etc.

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES:

Realizaranse, sempre que sexa posible, as seguintes actividades:

- 1.-CARREIRA POPULAR EN SANTIAGO: “EL CORREO GALLEGO”.
- 2.- CARREIRA DE ORIENTACIÓN na Granxa do Xesto: Intentaremos facela no terceiro trimestre para os alumnos/ as de 3º ESO e 4º ESO. Saída as 9h. do instituto e volta as 13:45 na primeira semana de maio.
3. PATINAXE SOBRE XEO ofertado polo concello: Levarase a cabo no mes de Xaneiro para o alumnado de 1º ESO E 2º ESO.
4. SUBIDA AO MONTE PEDROSO E RUTA POLO SARELA: Desenvolverase no mes de Maio para os cursos 1º ESO e 2º ESO.
5. RUTA SENDEIRISTA DUNHA XORNADA: Esta actividade está dirixida ao alumnado de Bacharelato. Subida ao Monte Pindo (Subida á Moa dende Ó Pindo, para rematar nas fervezas do Ézaro).
- 8.-OUTRAS ACTIVIDADES Estudo de propostas de distintos organismos: Xunta, federacións deportivas, clubs deportivos, concello...

FILOSOFÍA

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES E COMPLEMENTARIAS.

Durante o presente curso tentaremos de dar continuidade as actividades extraacadémicas iniciadas nos cursos anteriores, mediante conferencias impartidas por especialistas alleos ao centro, y que versaron sobre temas como “Doazón e transplante de órganos”, “Estudo farmacoxenético sobre tratamentos con persoas con TDAH”. Tamén queremos seguir traballando en colaboración con Amnistía Internacional coa intención de afondar na reflexión sobre os Dereitos Humanos, ofrecendo obradoiros e charlas.

As profesoras do Departamento quedamos especialmente satisfeitas co ciclo que puidemos ofrecer en anteriores cursos, en colaboración coa Dirección do centro, este ano e que volveu xirar en torno a medicina forense. Contamos coa inestimable axuda de persoal do IMELGA e do CIMUS para organizar outro ciclo no presente curso, neste caso sobre o mundo da lei e da Xustiza. Non podemos dar datas sobre a realización destas conferencias xa que dependen de que encontremos profesionais dispostos a impartir ditas charlas desinteresadamente e nos horarios que teñan libres.

De calquera xeito intentarase que sexan no primeiro o segundo trimestre e que non coincidan coas datas de avaliacións.

Ademais destas conferencias a intención no presente curso é estender as temáticas tratadas no ciclo, para o cal tentaremos contactar con profesionais da Filosofía, do Dereito e da Xustiza en xeral.

O Departamento propón tres saídas didácticas para o presente curso:

1. Visita ó complexo arqueolóxico de Atapuerca en Burgos ou Visita ó Parque Arqueolóxico de Campo Lameiro (ou outro sitio arqueolóxico que ofrezca o mesmo tipo de información). Filosofía, 4ESO e 1BACH (as datas non se poden precisar neste momento porque non só dependen da meteoroloxía senón da capacidade do alumnado para organizar a recaudación de fondos)
2. Visita ós xulgados. Materia: ESO (VE e FIL) (non se poden precisar as datas xa

que dependen da dispoñibilidade dos xulgados e do avance das materias, que ao introducir temas de actualidade fan que poda ser máis adecuada esta visita nun trimestre que en outro)

3. Visita a algunha exposición que toque temas tratados nas materias impartidas polo Departamento (non se pode precisar a data, xa que depende da oferta que haxa na cidade ou nos lugares ata os que sexa razoable desprazarse)

4. Visita ó Parlamento de Galicia e/ou ó Valedor do Pobo. Materias da E.S.O. e 1BACH. (2º trimestre)

Neste momento as conferencias que están programadas cunha certeza razoable son:

1. Charlas coa colaboración co IMELGA, cos xulgados de Santiago e co CIMUS:
  - a. As achegas da Psicoloxía Forense á nosa sociedade.
  - b. As achegas da Psicoloxía no ámbito da xustiza impartida a menores de idade.

IES XELMÍREZ 2 (EDL '17-18)

c. A investigación, dende o ámbito da Psicoloxía e a Xenética, do Autismo.

2. Charlas ó redor da convivencia e ó civismo:

a. Charla impartida por o representante dunha asociación de veciños de Santiago de Compostela sobre os valores cívicos.

b. Charla sobre o valor da recuperación do Patrimonio Histórico impartida por profesionais da Arquitectura encargados da reforma e recuperación da fachada do Obradoiro da Catedral de Santiago de Compostela.

c. Charla sobre o valor da recuperación de Patrimonio Histórico impartida por profesorado da Escola Superior de Conservación e Restauración de BBCC de Galicia.

3. Charlas coa colaboración das Facultades de Xeografía e Historia e de Filosofía,

da USC, para as materias de Bacharelato:

a. Filosofando na polis grega.

b. A cosmovisión medieval.

c. Outros títulos por concretar

4. Charlas coa colaboración do Colexio Oficial de Psicólogos de Galicia e da Facultade de Psicoloxía da USC.

a. A investigación sobre o consumo de drogas na adolescencia.

b. A intervención de profesionais da Psicoloxía en menores con problemas coa Xustiza.

5. Charla coa colaboración da Oficina de Coordinación de Transplantes.

6. Saídas á contorna do centro para realizar un proxecto de educación patrimonial (por exemplo: ponte Mantible, algún punto de especial relevancia histórica da zona que sexa de interese que o alumnado coñeza e poña en valor). Está previsto que este proxecto se propoña ao alumnado de VE ESO, FIL4ESO e FIL1BACH. Que se leve adiante dependerá de moitos factores que non dependerán das profesoras encargadas destes cursos: interese do alumnado, posible colaboración con outros Departamentos que podan implicarse, utilización de horas lectivas para realizar as saídas ata os lugares de interese, etc. As posibles saídas non se poden precisar, xa que neste momento nin sequera se sabe que sitios poderían resultar atractivos para o alumnado ou cales entre os elixidos serían facilmente tratables segundo o nivel educativo no se que se desenvolva o proxecto.

FÍSICA E QUÍMICA.
2017-2018

Táboa 2. ACE do departamento de Física e Química para o curso 2016-17
Actividade. Curso. Grupos. Comp. Ext. Data. Custe. Observac.
Visita á Casa das Ciencias de A Coruña 2º ESO A, B, C X 2º trimestre 5€ (Transporte) Todo o alumnado de 2º ESO
Visita ao MUNCYT de A Coruña 3º ESO A, B, C X 2º trimestre 5€ (Transporte) Todo o alumnado de 3º ESO
Visita ao Observatorio Astronómico da USC 4º ESO A X finais do 1º trimestre 4€ (Transporte) Só o alumnado de FQ
Participación en LocosXCiencia Fundación Telefónica 2º, 3º, 4º ESO Al. seleccion. X Pendente 4€ (Transporte) Alumnado previamente seleccionado
Visita didáctica á Facultade de Física da USC, incluída a visualización ou realización dalgunha experiencia de laboratorio. 1º BAC A X 2º trimestre 4€ (Transporte) Só para o alumnado de Física e Química
Asistencia á Masterclass Internacional en Física de Partículas na Facultade de Física da USC 2º BAC A X Principios do 3º trimestre 4€ (Transporte) Só para o alumnado de Física
Visita ao CIQUS (Centro de Investigación en Química Biolóxica e Materiais Moleculares) da USC 2º BAC A, B X 2º trimestre 4€ (Transporte) Só para o alumnado de Química
Obradoiro básico de manexo de telescopios e observación do ceo 2º BAC A X Por determinar 4€ (Transporte) Só para o alumnado de Física

GREGO

2017-2018

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Para o presente curso académico 2017-2018 está previsto organizar unha visita ás Xornadas de Teatro Greco-Romano que se celebran na Coruña, habitualmente no mes de Marzo. Participarán, asemade, en calquera outra actividade que, sen estar prevista, se considere oportuna para unha formación máis completa do alumnado.

INGLÉS

2017-2018

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA-INGLÉS

Dadas as presentes circunstancias de crisis económica e restriccións no orzamento

dos centros as actividades deste tipo serán as mínimas. Actividades: - Por unha

dependendo dos orzamentos cos que se poida contar por parte da dirección, non podemos mais que prantexar a nosa intención de levar a cabo cando menos as seguintes actividades: unha viaxe cultural a Londres (un grupo de alumnos) na primavera dependendo do número mínimo de alumnos que o soliciten, dunha semana de duración, e a asistencia á representación de obras de teatro en inglés ou un contacontos inglés-galego tal como fixemos noutros anos.

FRANCÉS

2017-2018

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

O alumnado de francés de 3º/4º de ESO e 1º/2º de Bacharelato asistirán á unha representación teatral en francés. Esta actividade se realizará se o alumnado está interesado en participar.

Propoñemos unha viaxe didáctico cultural a París ou a outro destino francófono, que se organizará, se é preciso, en colaboración cos departamentos de francés doutros centros para abaratar custos, que se realizará se é posible na semana anterior ás vacacións de Semana Santa.

O Departamento poderá incluír durante o curso calquera outra actividade relacionada coa materia que se programe na contorna do Centro.

LATÍN

2017-2018

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS EXTRAESCOLARES

Visita ó fondo histórico da Biblioteca Xeral da Universidade no primeiro trimestre

Participación nas actividades pedagóxicas da SEC no mes de maio Visita á parte vella de Santiago seguindo as pegadas clásicas e neoclásicas; se se pode, o mesmo día que a visita arriba citada

MÚSICA.

2017-2018

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES E COMPLEMENTARIAS DO DEPARTAMENTO DE MÚSICA 2017-18

14-Asistiremos coma tódolos anos os concertos didácticos que programa o auditorio de Galicia para escolares ou o teatro principal . Son as seguintes

Actividade Curso Grupo Com Ext Data (ou trimestre) Custe

Teatro musical no teatro principal 2º

ESO A x

martes16

de xaneiro De balde

Teatro musical no teatro principal 2º

ESO B x

Xoves 28

de febreiro

De balde

Concerto didáctico no auditorio de Galicia

2º

ESO C x

IES XELMÍREZ 2 (EDL '17-18)

**Martes 23
de xaneiro
Só autobús
Se chove
Concerto didáctico e audiovisuales
no auditorio de Galicia**

3º

**ESO A x
Luns 26 de
febreiro
Só autobús
Se chove
Música e conto no auditorio de
Galicia**

3º

**ESO B x
Venres 10
de
novembro
Só autobús
Se chove
Música vocal no Auditorio de
Galicia**

3º

**ESO C X
Mércores
24 de
xaneiro
Só autobús
Se chove
Música danza e teatro, ritmo e
palabra no auditorio de Galicia**

1º

**BAC A x
Só os que
teñen
música
26 de
xaneiro
mais o 4 de
abril
Só autobús
Se chove
Música danza e teatro, ritmo e
palabra no auditorio de Galicia**

1º

**BAC B
Só os que
teñen
música
26 de
xaneiro,**

IES XELMÍREZ 2 (EDL '17-18)

mais o , 4

de abril

Só autobús

Se chove

**Música danza e teatro, ritmo e
palabra no auditorio de Galicia**

1º

BAC C

Só os que

teñen

música

26 de

xaneiro,e 4

de abril

Só autobús

Se chove

**Música danza e teatro, ritmo e
palabra no auditorio de Galicia**

2º

BAC A

Só os de

música

26 de

xaneiro, 4

de abril

Só autobús

Se chove

**Actividade Curso Grupo Com Ext Data (ou
trimestre) Custe**

**Música danza e teatro, ritmo e
palabra no auditorio de Galicia**

2º

BAC B

Só os que

teñen

música

26 de

xaneiro,

mais o 4 de

abril

Só autobús

Se chove

**Música danza e teatro, ritmo e
palabra no auditorio de Galicia**

2º

BAC C

Só os que

teñen

música

26 de

xaneiro,

mais o 4 de

abril

Só autobús

Se chove

-Actividades en coordinación coa biblioteca, nás xornadas de lectura organizadas polo profesorado do centro de acordo co “Plan lector”, respetando as datas dispostas.

-CELEBRACIÓN DO DÍA INTERNACIONAL DA MÚSICA O 21 DE XUÑO, con actuacións musicais ensayadas o longo do ano si a miña carga horaria mo permite.

Axuda para preparar a graduación dos alumnos de 2º de bacharelato.

-RECREOS MUSICAIS PARA O NADAL.

LINGUA CASTELA

2017-2018

Como se ven indicando nas memorias finais dos últimos cursos, continuaremos co

tipo de actividades extraescolares e complementarias que resultan de interese para

representacións teatrais non resulta 123 viable en xeral, polas escasas oportunidades de ver obras de calidade sen ter que solicitar ao alumnado aportacións económicas importantes, polo que trataremos de utilizar os recursos do Instituto Nacional de Artes Escénicas para o visionado de obras on-line, e, se atopasemos algunha proposta viable, asistir a algunha representación.

Como en cursos anteriores, se resultase factible organizaremos visitas ao centro de

autores das obras propostas como lecturas obrigatorias, ou de profesionais do espectáculo que realicen dramatizacións ou dinamizacións da lectura. Asemade, teremos en conta a posibilidade de organizar visitas a

exposicións ou conferencias que consideremos de interese para o noso alumnado.

LINGUA GALEGA

2017-2018

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

Para a previsión e realización das actividades tómanse en consideración as normas xerais que prescribe a Vicedirección ao principio de curso.

As actividades propostas deben interferir o menos posible no horario lectivo e adaptarse ás dispoñibilidades económicas das familias.

A seguinte listaxe non está pechada pois sempre poden xurdir a medida que avanza o curso oportunidades para novas ACE.

En Santiago de Compostela

- Visitas guiadas ao Museo do Pobo Galego, ao das Peregrinacións, á catedral, á Fundación Granell (animación á lectura) ou ao Parlamento de Galicia. Alumnado de PMAR co seu profesor e titor Manuel Amor.

- Descubrindo Compostela. Roteiro pola cidade medieval. Grupo PMAR de 3º da ESO e 1º de bacharelato, cos profesores Manuel Amor e Xaime Varela, seguindo o roteiro literario do profesor da USC, J. A. Souto Cabo, exprofesor deste departamento.

- En Santiago de Compostela: visita a exposicións ocasionais de interese educativo que puidesen programarse no CGAC, no Auditorio de Galicia ou no Pazo de Fonseca.

- Asistencia a funcións de teatro programadas na cidade e especialmente dirixidas ao alumnado da ESO e de BACH. Segundo programación e calendario que se ofrezca.

- Asistencia a proxeccións de cine de interese educativo que se poidan programar na cidade de Santiago ao longo do curso. En función da oferta, con dous profesores do departamento.

- Visita a unha biblioteca de referencia da cidade, preferiblemente a Universitaria de Fonseca: alumnado de Investigación e Tratamento da Información (1º de ESO) cos profesores da materia, Manuel Amor e Xosé Ramón Fernández.

Fóra da cidade

- Alumnado de Lingua Portuguesa. Viaxe de práctica de lingua polo norte de Portugal, aínda sen concretar: cidade do Porto ou Guimarães-Ponte de Lima-Viana do Castelo. Terá que ser en colaboración con outro IES da cidade ou da contorna. Profesor Manuel Amor. 3º trimestre.

- Excursión ao Mosteiro de Oseira e visita á cidade de Ourense: Roteiro Blanco Amor. A pegada de Otero Pedrayo. 4º da ESO. Profesores Paulino Vázquez e Manuel Amor.

- A illa de Ons (autobús + barco). Profesor Xaime Varela e alumnado de 3º de ESO que ten como lectura obrigatoria o libro *Ons*, de Carlos Meixide.

- Á parte, toda a programación de actividades deseñada polo **Equipo de Dinamización Lingüística**, cuxo coordinador é o profesor do departamento, Xaime Varela Sieiro: Día do Libro, Letras Galegas, Correlingua, etc.

2017-2018

Actividades complementarias e extraescolares.

Emprego das aulas virtuais e aulas de informática para o reforzo dos coñecementos, ao longo de todo o curso.

Na segunda avaliación, participación en actividades fora do Instituto que organice a

Facultade de Matemáticas (ESTALMAT, Olimpiada Matemática,...)

Na terceira avaliación, o alumnado de terceiro e de cuarto de ESO fará unha Ruta

Matemática pola cidade de Santiago (mes de maio), e o alumnado de primeiro e segundo de ESO fará unha Xincana Matemática no IES (mes de xuño)

RELIXIÓN.

2017-2108

Actividades complementarias e extraescolares programadas para cada curso.

2º ESO: Visita á zona monumental de Santiago e á catedral. 2º trimestre.

3º ESO: Viaxe a Roma. Mes de abril

4º ESO: Visita ó Museo de Terra Santa no convento de san Francisco. Santiago. 2º trimestre.

1º BACH: Visita a unha institución social da Igrexa en Santiago. 1º trimestre.

TECNOLOXÍA.

2017-2018

Actividades extraescolares propostas polo departamento de tecnoloxía.

-Visita a Sotavento(3º de E.S.O.) (En lista de espera)

-Participación en Igaciencia.(Pendente de convocatoria).

-Visita á Citroën (Alumnado de Tecnoloxía Industrial e Tecnoloxía de 4º)(Pendente de convocatoria)

XEOGRAFÍA E HISTORIA.

2017-2018

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES E COMPLEMENTARIAS.

DTO. DE CC. SOCIAIS,XEOGRAFÍA E HISTORIA Cursos

Visita Museo do Pobo Galego	1º ESO
Visita paseo didáctico polo casco histórico de Santiago	1º ESO
Visita paseo didáctico polo casco histórico de Santiago	2º ESO
Visita ao museu da cidade de Santiago de Compostela.	2º ESO
Visita á zona monumental de Santiago de Compostela: Catedral, Igrexa de San Francisco.	2º ESO

Saídas didácticas na contorna (por determinar)	Tódolos grupos
Saídas didácticas por Galicia (por determinar)	2º Bach Xeografía
Visita paseo didáctico por Santiago	2º Bach Xeografía
Charlas e conferencias no IES, relacionadas coas disciplinas de Xeografía e Historia	Tódolos cursos
Visita ao CGAC	2º Bacharelato (Hª Arte)
Visita a Noia	2º Bacharelato (Hª Arte)
Visita á Catedral	2º Bacharelato (Hª Arte)

ORIENTACIÓN.

2017-2018

	cursos	Institución
Talleres de Cruz Vermella: Educación para a Saúde, Alimentación e Trastornos de Conduta Alimentaria, Prevención no Consumo de sustancias nocivas(drogas), Educación sexual: Sexualidade e ETS e VIH/SIDA, Prevención de Conductas Violentas	3º-4º	Cruz Vermella
RECICLA O XÉNERO- Consellería de Igualdade , Desenvolvemento económico e Turismo do Concello de Santiago de Compostela	4º	Concello Santiago
HABILIDADES SOCIAIS PARA A MEDIACIÓN	2º	Titoras-Titor
Educación para a saúde - Plan comunitario de Vite(Integrado no Plan de trastornos aditivos da C. De Sanidade da X. Galicia):Prevención e Reducción de factores de risco a través actividades: Alimentación, Drogas, Sexualidade	2º	Psicóloga Plan Comunitario de Vite
CENTRO QUÉROTE: Educación afectivo-sexual. Con este obradoiro, búscase que a mocidade poida ter unha información fiable e que coñeza un recurso profesionalizado ao que poder recurrir se lle xurden dúbidas en relación a este tema. Obxectivos: · Reforzar as habilidades para aprender a distinguir o que é sexualidade e Reforzar as habilidades para aprender a distinguir o que gusta e o que non en relación coas demais persoas · Promover a vivencia da sexualidade do xeito máis pracenteiro, responsable e satisfactorio posible · Reflexionar sobre as relacións afectivas · Promover o diálogo e a asertividade e empatía nas relacións de parella. · Traballar os límites e a responsabilidade persoal.	3º	Centro Quérote
Relacións na Adolescencia no total das sesións preténdese: - Recoñecer o valor e a dignidade de todo ser humano para construír unha cultura da vida,o respecto e a saúde. - Ser conscientes das propias necesidades de afecto e de establecer relacións nterpersoais baseadas nunha madurez afectiva, a cal esixe un esforzo e traballo por parte de ambos. - Diferenciar entre a amizade, a atracción, o namoramento, e o amor maduro,adquirindo habilidades de comunicación e relación co outro sexo. - Favorecer nos nosos mozos a capacidade de autoconecemento para desenvolver adecuadamente unha adecuada autoestima. - Desenvolver unha conciencia crítica capaz de distinguir as manipulacións dos medios e cando estes atentan contra a dignidade da muller e/ou do home. - Mostrar as diferenzas entre mulleres e homes como algo positivo e enriquecedor á vez que eliminar roles de xénero perniciosos para a condición humana. - Previr a violencia de xénero mediante a capacitación para distinguir relacións nocivas e condutas de malos tratos, así como fomentando actitudes de respecto entre ambos os xéneros. - Coñecer as transformacións físicas da puberdade para reconducir as ansiedades que se xeran debido ao proceso de transformación que acontece en idades distintas segundo as persoas. - Facilitar o asumir con tranquilidade e libres de temor, os cambios corporais que os mozos van experimentar neste período da vida - Situar a puberdade e a adolescencia como época de grandes cambios, non só físicos,senón tamén emocionais e sociais. Presentalas como etapas sucesivas que conducen á madurez persoal e social da vida adulta. - Adquirir hábitos adecuados de hixiene e alimentación, previndo desordes alimenticias, consumo de sustancias e adiccións. - Descubrir a sexualidade como dimensión positiva da persoa humana. - Adquirir habilidades de comunicación apropiadas á súa idade en relación ao seu propio corpo e ao dos demais. - Crear canles positivas de comunicación cos estudantes e proporcionar atención ao alumnado que teña intereses máis particulares, ofrecéndolles unha axuda persoal e individualizada.	2º	Alumnado de Prácticas do DO

EDLG.

2017-2018

ACTIVIDADES

O equipo de EDLG deseñou para o curso 2017-2018 unha serie de medidas para levar a cabo que teñen como obxectivo a toda a comunidade educativa (alumnado, profesorado, familias e persoal non docente) e ao contorno do noso centro.

As diferentes actividades van propostas para grupos determinados ou etapas, pero poden sufrir variacións, condicionadas polas necesidades do Centro e por necesidade de axustes no proceso educativo. Do mesmo xeito, a experiencia indica que ao longo do curso aparecerán novas propostas dos diferentes membros da comunidade escolar e das entidades e asociacións colaboradoras que enriquecerán este proxecto e que se incluírán debidamente na memoria de fin de curso.

Por outra banda presentamos as actividades organizadas ao redor dun amplo abano de temas co fin de amosar, fundamentalmente, que a nosa lingua é válida para vehicular calquera tipo de contidos:

1. Coa lingua nas TIC

Actividade 1.1	Mantemento de Lingua X2: blog, páxina facebook, twitter e canle Youtube do EDL
Obxectivos	Informar das actividades da equipa e pór en valor o uso da lingua nas TIC
Destinatarios	Toda a comunidade
Temporización	Todo o curso
Responsables	EDL
Recursos e materiais	Equipos informáticos do centro
Outros	Xa en funcionamento
Orzamento	-

Actividade 1.2	Youtubeir@s
Obxectivos	Creación de videotutoriais en lingua galega

Destinatarios	Alumnado 1Bach/ todo o alumnado
Temporización	anual
Responsables	EDL e J. Ferreira
Recursos e materiais	Equipos informáticos do centro
Outros	Programa en colaboración co Departamento de Lingua do Concello de Santiago de Compostela para logo convidar a todo o alumnado a participar nese concurso
Orzamento	-

Actividade 1.3	Creación dunha canle de booktubers e gamers
Obxectivos	Fomentar a lectura en galego e asociala a creacións audiovisuais elaborando vídeos sobre libros (booktrailers, booktags, wrapups,...) e sobre videoxogos (gamers)
Destinatarios	Todo o alumnado
Temporización	anual
Responsables	EDL
Recursos e materiais	Aula de informática
Outros	-
Orzamento	-

Actividade 1.4	Apoio na organización e titorización do concurso do centro “Ofelia Devesa” consistente na realización dunha curta documental que divulgue un proxecto de I+D
Obxectivos	Fomentar a divulgación científica en formato audiovisual
Destinatarios	Todo o alumnado
Temporización	2º e 3º trimestre
Responsables	Equipo directivo, departamento de Ciencias, de Tecnoloxía, de Lingua
Recursos e materiais	
Outros	-
Orzamento	-

Actividade 1.5	Intercambios vía skype co alumnado de lingua galega do IE Cañada Blanch de Londres
-----------------------	---

Obxectivos	Poñer en valor a nosa lingua
Destinatarios	Alumnado 1ºESO
Temporización	2ºtrimestre
Responsables	EDL e Departamento de Lingua
Recursos e materiais	ordenador
Outros	-
Orzamento	-

Actividade 1.6	Realización compartida con outros centros de materiais on line: subtulado de vídeos musicais galegos usando a app dotsub e de comics con toondoo co EDL do IES Félix Muriel tras intercambios de mensaxes coa coordinadora do seu EDL para máis actividades.
Obxectivos	Dar a coñecer as nosas expresións artísticas
Destinatarios	Todo o alumnado
Temporización	Todo o ano
Responsables	EDL e Dep. De Lingua
Recursos e materiais	
Outros	-
Orzamento	-

Actividade 1.7	Actividades compartidas de gamificación: realización colectiva de kahoots co EDL do CPI Manuel Padín Truiteiro
Obxectivos	Vencellar lingua e tecnoloxía e diversión
Destinatarios	Alumnado 1ºESO
Temporización	anual
Responsables	EDL e Dep. tecnoloxía
Recursos e materiais	
Outros	-
Orzamento	-

2. Coa lingua na ciencia

Actividade 2.1	Celebración do día da Ciencia en galego: conferencia do investigador Luis Sampedro “A
-----------------------	--

	Antártida, continente extremo”
Obxectivos	Elaborar contidos científicos na nosa lingua
Destinatarios	1º e 3ESO
Temporización	31 de outubro
Responsables	EDL e departamento de Ciencias
Recursos e materiais	
Outros	Colaboración coa Misión Biolóxica de Galicia-CSIC
Orzamento	

Actividade 2. 2	Conferencia de Xurxo Mariño Gago. “Vivir nunha base na Antártida”
Obxectivos	Desenvolver a idea de que a nosa lingua é apta para calquera tipo de coñecementos e contribuír á súa prestixización.
Destinatarios	Alumnado 2º ESO e 4º ESO
Temporización	1º trimestre (decembro 2017)
Responsables	EDL e departamento de Ciencias
Recursos e materiais	Aula de usos múltiples
Outros	Colaboración Universitat de les Illes Balears.
Orzamento	-

Actividade 2. 3	Conferencia de Xurxo Mariño: Neurociencia para Julia.
Obxectivos	Promover o uso do galego no ámbito científico
Destinatarios	Alumnado de 1BACH
Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL e departamento de Ciencias e Filosofía
Recursos e materiais	Aula de usos múltiples
Outros	-
Orzamento	-

Actividade 2. 4	Obradoiro de Química: “Motores de hidróxeno” impartido por D. Socorro Castro (profesora UDC)
Obxectivos	Vehicular contidos científicos en lingua galega e superar prexuízos de rol
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL e departamento de Física e Química
Recursos e	Aula de usos múltiples

materiais	
Outros	Colaboración coa UDC
Orzamento	-

Actividade 2.5	3 Conferencias programa “A ponte” da USC
Obxectivos	Vehicular contidos científicos en lingua galega e superar prexuízos
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	2º e 3º trimestre
Responsables	EDL
Recursos e materiais	Aula de usos múltiples
Outros	Colaboración coa USC
Orzamento	-

3. Coa lingua no cine e na fotografía

Actividade 3.1	Proxección de “Encallados” e coloquio co seu director Alfonso Zarauza, veciño do barrio.
Obxectivos	Consolidar usos orais e comprobar a validez da nosa lingua para todos os ámbitos
Destinatarios	Alumnado 4ºESO e 1ºBach
Temporización	1º trimestre
Responsables	EDL
Recursos e materiais	Aula de usos múltiples
Outros	Caché
Orzamento	100 euros

Actividade 3.2	Proxección de “Esquece Monelos” e coloquio coa súa directora, a alófona Ángeles Huerta
Obxectivos	Consolidar usos orais e mostrar como a nosa lingua é de interese para os non galegos
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	10 de novembro 2017
Responsables	EDL
Recursos e materiais	Aula de usos múltiples
Outros	Caché
Orzamento	100 euros

Actividade 3.3	Obradoiro audiovisual con Jaione Camborda, directora vasca asentada en Galicia.
Obxectivos	Mostrar como a nosa lingua é de interese para os non galegos e válida para calquera uso
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	2º trimestre
Responsables	EDL
Recursos materiais e	Aula de informática
Outros	Caché
Orzamento	100 euros

Actividade 3.4	Obradoiro de fotografía con Alberte Branco
Obxectivos	Asociar lingua con contidos audiovisuais e atractivos para o alumnado
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL
Recursos materiais e	Aula de usos múltiples
Outros	Caché
Orzamento	100 euros

Actividade 3.5	Presentación da curta “Matria” de Álvaro Gago e conversa co seu director.
Obxectivos	Consolidar usos orais e comprobar a validez da nosa lingua para todos os ámbitos, incluso, para quen realiza produtos culturais fóra de Galicia como é este caso
Destinatarios	Alumnado Bacharelato
Temporización	2º trimestre
Responsables	EDL

Recursos materiais	e	Aula de usos múltiples
Outros		Caché
Orzamento		100 euros

Actividade 3.6		Asistencia ao cine Numax para ver "O principiño"
Obxectivos		Desfrutar deste produto cultural subtitulado ao galego despois de traballar a tradución de Casares na aula.
Destinatarios		Alumnado 1ESO
Temporización		2ºtrimestre
Responsables		EDL e departamento de francés
Recursos materiais	e	Entradas
Outros		-
Orzamento		120 euros

4. Coa lingua na música

Actividade 4.1		Presentación do proxecto musical de Mounqup, unha francesa instalada en Galicia
Obxectivos		Vehicular contidos de calquera ámbito na nosa lingua e fomentar a creación de contidos culturais en galego
Destinatarios		2ºESO
Temporización		2º trimestre
Responsables		EDL e departamento de música
Recursos materiais	e	Aula de usos múltiples
Outros		-
Orzamento		100 euros

Actividade 4.2	Obradoiro de música electrónica a cargo de Mercedes Peón e/ou Sés (a confirmar)
Obxectivos	Superar a existencia de determinados prexuízos e estereotipos lingüísticos sobre a viabilidade do idioma galego a propósito da súa capacidade para constituírse en vehículo de produción e transmisión cultural
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL e departamento de Música
Recursos materiais	
Outros	Caché
Orzamento	300 euros

Actividade 4.3	Concerto didáctico de Guadi Galego
Obxectivos	Comprobar a viabilidade do idioma galego a propósito da súa capacidade para constituírse en vehículo de produción e transmisión cultural.
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	2º trimestre
Responsables	EDL e departamento de música
Recursos materiais	Aula de usos múltiples
Outros	Caché
Orzamento	300 euros

5. Coa lingua nas causas sociais

Actividade 5.1	Conferencia: “As violencias de xénero: aspectos legais” por M. L. Pampín, xuíza de familia
Obxectivos	Amosar a validez do noso idioma para calquera ámbito

Destinatarios	Alumnado 1BACH
Temporización	19 de decembro de 2017
Responsables	EDL e Filosofía
Recursos materiais	Aula de usos múltiples
Outros	-
Orzamento	-

Actividade 5.2	Supervisión dos traballos literarios que se presentarán ao concurso “Dillo a quen maltrata” organizado polo Concello de Lalín
Obxectivos	Fomentar a escrita na nosa lingua
Destinatarios	Alumnado 1Bach
Temporización	1º trimestre
Responsables	EDL
Recursos materiais	-
Outros	-
Orzamento	-

Actividade 5.3	Realización e supervisión de cartaces e vídeo do Día mundial contra a violencia de xénero
Obxectivos	Participar en campañas de sensibilización sobre un problema social
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	1º trimestre
Responsables	EDL e departamentos implicados
Recursos materiais	Material gráfico
Outros	-
Orzamento	20 euros

Actividade 5.4	Celebración do 8 de marzo cunha exposición sobre mulleres relevantes da cultura galega
Obxectivos	Participar en campañas de sensibilización sobre a educación en igualdade
Destinatarios	Alumnado da ESO
Temporización	2º trimestre
Responsables	EDL e departamentos implicados
Recursos materiais	Material gráfico
Outros	
Orzamento	60 euros

Actividade	Proxecto interxeracional co centro de maiores da fundación Abanca (sen confirmar aínda)
Obxectivos	Intercambiar experiencias e coñecementos mutuos
Destinatarios	Alumnado 1ESO
Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL e Filosofía
Recursos materiais	Material gráfico e audiovisual
Outros	Colaboración coa Fundación Abanca
Orzamento	100 euros

6. Coa lingua na lusofonía

Actividade 6.1	Obradoiro de portugués Ops! a cargo de Agal.
Obxectivos	Verificar o valor da nosa lingua na súa función internacional e como instrumento de comunicación no espazo lusófono
Destinatarios	Alumnado 4ESO
Temporización	decembro

Responsables	EDL e departamento de Lingua galega
Recursos materiais	Aula de usos múltiples e fotocopias
Outros	Actividade en colaboración co Departamento de Lingua do Concello de Santiago de Compostela
Orzamento	

Actividade 6.2	Conferencia: “Brasil” a cargo de Yvonne da Silva, profesora de portugués da EOI
Obxectivos	Decatarse do nivel de comprensión que posúen da variante brasileira do espazo lusófono
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL e departamento de galego
Recursos materiais	-
Outros	-
Orzamento	-

7. Coa lingua na historia e na literatura

Actividade 7.1	Roteiro “A lírica medieval en Compostela” con J. A. Souto Cabo
Obxectivos	Vehicular calquera tipo de coñecementos na nosa lingua
Destinatarios	Alumnado de 1ºBACH e 3ESO
Temporización	Primeiro trimestre
Responsables	EDL e departamento de Lingua e Biblioteca
Recursos materiais	Aula de usos múltiples
Outros	-
Orzamento	-

Actividade 7.2	Conferencia: "As Cantigas de Santa María" por dona Elvira Fidalgo, profesora da USC
Obxectivos	Achegarse ao coñecemento da lírica medieval
Destinatarios	Alumnado 1ºBACH
Temporización	1º trimestre
Responsables	EDL e departamento de Galego
Recursos materiais	-
Outros	-
Orzamento	-

Actividade 7.3	Día de Rosalía: Recitado e gravación de poemas de Rosalía de Castro. Elaboración dun vídeo mannequin challenge cun poema seu e tamén realizaremos fotos na estatua da Alameda Compostelán para #quenforapedra
Obxectivos	Utilizar a dinámica da participación activa do alumnado no coñecemento da nosa literatura
Destinatarios	Todo o alumnado
Temporización	2º trimestre
Responsables	EDL
Recursos materiais	Aula de informática e hall de entrada
Outros	Colaboración con proxectos da AELG e da Deputación de A Coruña
Orzamento	60

Actividade 7.4	Participación, colaboración nos actos do Día das Letras Galegas e convocatoria concurso literario.
Obxectivos	Participar en actividades que contribúan ao coñecemento das figuras máis salientables da nosa cultura
Destinatarios	Todo o alumnado
Temporización	3º trimestre

Responsables	EDL
Recursos materiais e	Material gráfico
Outros	agasallos
Orzamento	50 euros

Actividade 7.5	Participar no Correlingua
Obxectivos	Implicar o alumnado nas actividades realizadas na súa cidade a prol da lingua galega
Destinatarios	Todo o alumnado
Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL
Recursos materiais e	Material gráfico e camisolas
Outros	-
Orzamento	100 euros

8. Coa lingua na lingua

Actividade 8.1	Asistencia ao evento Lgx15
Obxectivos	Fomentar as destrezas orais e desfrutar da nosa lingua
Destinatarios	Alumnado que pertence ao EDL
Temporización	9 de novembro de 2017
Responsables	EDL
Recursos materiais e	-
Outros	Entradas
Orzamento	24 euros

Actividade 8.2	Asistencia ao teatro
-----------------------	-----------------------------

Obxectivos	Fomentar as destrezas orais e desfrutar da nosa lingua
Destinatarios	Alumnado 3º ESO
Temporización	Primeiro trimestre
Responsables	EDL
Recursos materiais e	Entradas
Outros	-
Orzamento	200 euros

Actividade 8.3	Contacontos
Obxectivos	Desfrutar coa lingua e traballar a destreza receptiva oral
Destinatarios	Alumnado 1º e 2º ESO
Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL
Recursos materiais e	Caché
Outros	
Orzamento	250 euros

Actividade 8.4	Actuación de Daniel Moreiras
Obxectivos	A lingua como reflexión e divertimento
Destinatarios	Alumnado de 4ESO e BACH
Temporización	Maio 2018
Responsables	EDL e departamento de lingua
Recursos materiais e	
Outros	
Orzamento	150 euros

Actividade 8.5	Asistencia ao festival de teatro Intercentros organizado polos EDL da cidade
Obxectivos	Desfrutar coa expresión artística na nosa lingua
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	3ºtrimestre
Responsables	EDL
Recursos e materiais	
Outros	-
Orzamento	60

Actividade 8.6	Participación no Tíralle da lingua
Obxectivos	Fomentar a expresión oral
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	anual
Responsables	EDL
Recursos e materiais	
Outros	-
Orzamento	

9. A lingua nos medios de comunicación

Actividade 9.1	Encontro con Xosé Manuel Piñeiro
Obxectivos	Ofrecer modelos sociais e culturais que sirvan de espello para toda a comunidade escolar e axude a superar visións estereotipadas do noso idioma
Destinatarios	Alumnado de Bach
Temporización	2º trimestre
Responsables	EDL
Recursos e materiais	Aula de usos múltiples
Outros	-
Orzamento	-

Actividade 9.2	Encontro con Belén Regueira, xornalista RTVG, “Eu, neofalante”
Obxectivos	Ofrecerlle ao alumnado non galegofalante modelos cos que se poidan identificar
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL
Recursos materiais	Aula de usos múltiples
Outros	-
Orzamento	-

10. Coa lingua de paseo

Actividade 10.1	Colaboración co proxecto “Club de Ciencia que se desenvolve no centro
Obxectivos	Facer máis agradable os espazos do centro; dende o EDL traballarase toda a parte lingüística do mesmo
Destinatarios	Todo o alumnado ESO
Temporización	Plurianual (2º ano)
Responsables	Todos os departamentos
Recursos materiais	Pintura, cartaces,...
Outros	
Orzamento	200 eurs

Actividade 10.2	Roteiros culturais
Obxectivos	Implicar o alumnado no coñecemento activo da

	nosa cultura
Destinatarios	Todo o alumnado
Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL
Recursos materiais e	Transporte
Outros	
Orzamento	300 euros

Actividade 10. 3	Colaboración no Magosto
Obxectivos	Valoración do popular
Destinatarios	Toda a comunidade
Temporización	novembro 2017
Responsables	Equipo directivo e EDL
Recursos materiais e	--
Outros	
Orzamento	

8.4. Actividades complementarias do instituto coincidindo cos fins de trimesre:

21-12-2017: Festival de Nadal. En horario de 10:30 a 12:00.

09-02-2018: Festival de Entroido. En horario de 10:30 a 12:00.

21-06-2018: Festival de Fin de Curso. En horario de 10:30 a 12:00.

A.

2018

lades.

de 17:00 a 18:30 Fotografía.

s de 18:00 a 19:30 Bádminton.

res de 17:00 a 18:30 Xadrez

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES:

in carácter voluntario para o alumnado, pero tamén para o profesorado organizador e acompañante. A p
actividades non compromete pois ao profesorado na súa realización, de modo que o profesor que as c
decidir sobre a realización ou non das mesmas, en función das condicións que se consideran necesarias pa
práctica

vidades extraescolares, cando unha familia non cumpra algún dos compromisos adquiridos na organizació
medará excluída en diante de participar nas viaxes e intercambios que organice o Centro.

s das actividades máis consolidadas son:

a cultural a París.

ativa frecuencia organismos alleos ao centro invitan a moi interesantes actividades que dende o centro prever nos inicios do curso. Por iso indicamos aquí que se o interese das mesmas o recomenda, ten algunhas delas co noso alumnado

Adicionais excursións de fin de curso, que se fan en distintos niveis, pero especialmente en 1º e 4º de ESO, alato son unha mestura de celebración lúdica e contidos culturais que queremos manter no centro, polo que imos de maneira global para aprobación do Consello Escolar. Os datos concretos sobre destinos, datas, etc. actualmente non se poden sinalar aínda.

Os departamentos especiais como os de Orientación, Biblioteca y Dinamización lingüística soen crear documentación aquí unicamente incluímos os que requiren saída do centro.

A relación de actividades, que ía acompañada polas notas complementarias que se ven máis arriba foi aprobada polo Consello Escolar.

EXOS

Se deseñan cinco documentos complementarios.

Relación de conmemoracións sinaladas para o presente curso escolar pola Consellería de Educación e Ordenación Universitaria do 13 de xuño de 2014 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2014/15 nos centros docentes públicos na Comunidade Autónoma de Galicia.

de solicitud autorización e comunicación dos departamentos á vicedirección de autorización familiar para participación do fillo ou filla en actividade extraescolar.

ANEXO I (Modelo Optativo)

PROGRAMACIÓN DE ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES CURSO 2017-2018
DEPARTAMENTO DIDÁCTICO:

ase de novo que cada departamento pode programar unha actividade para cada grupo (non unha por trimestre). Iso débese reflectir na táboa. Se podedes conciliar as datas, facilítase a organización xeral das actividades no centro.

no caso de Observacións ou no cadro seguinte podedes incluír outros proxectos para diferentes grupos, por se fallan os primeiros ou se puidese realizar excepción a outra actividade (todas elas serán presentadas ao Consello Escolar e sometidas á súa aprobación; por iso hai que detallar tamén os datos destas propostas).

Actividade	Curso	Grupo	Com	Ext	Data (ou trimestre)	Custe
	1º ESO	A				
	1º ESO	B				
	1º ESO	C				

SOLICITUDE DE ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES CURSO 2017-2018**DEPARTAMENTO DIDÁCTICO:**

Obxectivos didácticos:

Breve descripción da actividade:

Material necesario para o alumnado:

Custe (en euros):

Forma de pago:

Observacións:

ANEXO III (Obrigatorio)**AUTORIZACIÓN POR PARTE DOS PAIS OU TITORES LEGAIS DE ASISTENCIA A ACTIVIDADE COMPL. OU EXTRAESCOLAR 2017-2018**

DENOMINACIÓN DA ACTIVIDADE:

PROFESORADO RESPONSABLE:

Tipo de actividade: o Complementaria

o Extraescolar

DATA DE CELEBRACIÓN:

CURSOS E GRUPOS AFECTADOS

DEPARTAMENTO:

Breve descripción da actividade:

Material necesario para o alumnado:

Custe (en euros):

Forma de pago:

OBSERVACIÓNES:

ANEXO IV (Modelo Optativo)

TÍTULO DA ACTIVIDADE DESENVOLVIDA   **2017-2018**

Actividade:

Objetivos:

Responsable Organizador/a:

Alumnos/as que participaron na actividade (relación nominal):

Fóra do centro

Itinerario:

Nº de alumnos/as participantes:

¿Adequada para este nivel?

¿A que grupos podería propoñérselle esta actividade?:

¿Realizouse a actividade:

¿En que data? (Indicar data alternativa):

¿Por que non se cumpriron (se é o caso):

¿Se as visitas cambiaría algúns obxectivos por:

Medios utilizados:

¿Necesita outro transporte máis adecuado? Indicar:

durante o traxecto:

Observacións:

¿Informado?

¿Necesita outro tipo de aloxamento máis adecuado? Indicar:

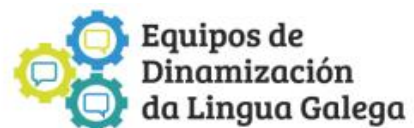
Observacións:

VALORACIÓN GLOBAL DA ACTIVIDADE (De 1 a 5)

PROXECTO DE FOMENTO DO USO DO GALEGO

**IES XELMIREZ II
SANTIAGO DE COMPOSTELA
2017-2018**

SUMARIO

1) Marco legal	3
2) Constitución e composición do EDLG	5
3) Estudo sociolingüístico do centro	6
3. 1 Contorna do centro	
3. 2 Situación do profesorado	
3. 3 Situación do alumnado	
3. 4 Outros sectores	
4) Obxectivos xerais	8
5) Descrición das actividades segundo os obxectivos	10
6) Plan de avaliación do proxecto	25

1. MARCO LEGAL

Este proxecto fundaméntase na normativa legal sobre as linguas e na realidade sociolingüística que existe no propio centro. No curso pasado presentamos o proxecto en base á Orde do 29 de decembro de 2016 pola que se anunciaba a convocatoria para a presentación de proxectos de fomento do uso do galego nos centros de titularidade pública de Galicia. Para este aínda non sabemos.

As actividades e os proxectos de fomento do uso da lingua galega nacen ao abeiro da Lei 3/1983 de normalización lingüística que ten como un dos seus obxectivos a promoción do uso do idioma galego nos centros educativos e son as autoridades educativas da Comunidade Autónoma as que arbitrarán as medidas encamiñadas a promover o uso progresivo do galego no ensino.

A mesma Lei 3/1983, do 15 de xuño, de normalización lingüística, en desenvolvemento das previsións dos artigos 3.2º e 148.1º.17 da Constitución Española e mais do artigo 5 do Estatuto de Autonomía de Galicia, establece a obriga dos poderes públicos de garantir o uso normal do galego e do castelán (artigo 2), así como que o galego, como lingua propia de Galicia sexa lingua oficial no ensino en todos os niveis educativos (artigo 12).

Ademais no artigo 14 da citada lei establécese expresamente que a lingua galega é materia de estudo obrigado en todos os niveis educativos non universitarios e que se garantirá o uso efectivo deste dereito en todos os centros públicos e privados. No parágrafo tres do mesmo artigo, encoméndaselles ás autoridades educativas da comunidade autónoma garantir que, ao remate dos ciclos educativos, nos que o ensino do galego é obrigatorio, o alumnado coñeza esta lingua, nos seus niveis oral e escrito, en igualdade co castelán.

Igualmente, o Plan Xeral de Normalización da Lingua Galega, aprobado por unanimidade no Parlamento de Galicia na súa sesión do día 22 de setembro de 2004, reitera a necesidade de promover medidas favorables para o galego de cara a conseguir equiparar o nivel de competencia lingüística do alumnado en lingua galega e en lingua castelá, así como para corrixir a situación social de desigualdade entre os dous idiomas, polo que a Administración educativa debe desenvolver e apoiar aquelas medidas que axuden a incrementar o uso da lingua galega na comunidade educativa.

O Decreto 79/2010 do 20 de maio para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia sinala a necesidade de afondar no desenvolvemento dos preceptos da Lei de normalización lingüística no tocante ao ensino. Este decreto pretende reforzar a dimensión comunicativa do galego en todos os contornos, facilitarlle ao alumnado unha oferta educativa que o axude a percibir a utilidade da lingua e que o capacite para o seu uso correcto e eficaz, erradicando especialmente o seu emprego sexista en todos os ámbitos e respectando, así mesmo, a situación sociolingüística do centro.

Con ese obxectivo e amparándose na orde do 25 de xuño de 2010, este centro presenta un programa de actividades de fomento da lingua galega que se incorpora ao proxecto lingüístico do centro e que conta coa participación da comunidade educativa poñendo atención ás liñas de actuación que permitan un incremento do uso do galego nas actividades extraescolares e complementarias.

O Equipo de dinamización da lingua galega do IES "A. Xelmírez II" créase ao abeiro do artigo 15 do Decreto 79/2010, do 20 de maio, co papel que o mesmo artigo dispón: *Para potenciar o uso da lingua galega nos centros sostidos con fondos públicos (...) terán un papel fundamental no deseño, posta en práctica e revisión dos programas de promoción da lingua galega.*

Para poder cumprir tal obxectivo hai que ter en conta a todos os sectores implicados: o alumnado e os seus respectivos núcleos de convivencia, o profesorado e o persoal non docente, porque a normalización do uso das linguas nun centro escolar non se poderá levar adiante se non hai vontade nos distintos estamentos. E se é importante o labor da dirección non o é menos o papel do claustro do profesorado para que este equipo poida coordinar as distintas propostas e levar adiante novos proxectos.

O equipo de dinamización da lingua galega non está para prohibir, obrigar ou vixiar senón que, a partir da situación sociolingüística do centro, elaborará o proxecto de fomento de uso da lingua galega que fixe uns obxectivos a curto, medio e longo prazo coa perspectiva de favorecer a convivencia entre os idiomas, o seu uso normal e a competencia comunicativa nos mesmos.

2. CONSTITUCIÓN E COMPOSICIÓN DO EDLG

Os distintos equipos de dinamización da lingua galega do IES "A. Xelmírez II" veñen realizando múltiples actividades en pro da lingua galega desde a súa creación no curso académico 1996-1997.

No presente curso 2017-2018 este equipo, seguindo o estipulado no Decreto 79/2010 que regula a presenza do galego no ensino non universitario, está formado por:

Profesorado:

Xaime Varela Sieiro (coordinador, departamento de Lingua Galega)

M^a del Carmen Cid García (Dpto. Matemáticas)

Ana Felpeto (Dpto.Lingua Castelá)

J. Ferreira (Departamento Tecnoloxía)

Antonio Mascareñas Alonso (Dpto. Xeografía e Historia)

Amancio Pampín (Dpto. Xeografía e Historia)

Teresa Pallarés (departamento Matemáticas)

Paulino Vázquez Vázquez (Dpto. Lingua Galega)

Xosefa Sánchez (departamento de Lingua Inglesa)

David Ponte (Dpto. Bioloxía)

Alumnado:

Noa Feáns (2ESO)

Antón Etxeita Bravo (3º ESO)

Alba Pampín (3ESO)

Iria Insua (3ESO)

María García (2BACH)

Pablo Pampín (2BACH)

Eva Carollo (2BACH)

Yadhira González (2BACH)

A. Antía Sónora (2BACH)

Patricia Otero (2BACH)

Noa Insua (2ºBACH)

IES XELMÍREZ 2 (EDL '17-18)

David Pampín (2º BACH)

Martín Sende (1ºBACH)

Pablo Chico (1º BACH)

Persoal non docente : Mª José Moar Álvarez

3.- ESTUDO SOCIOLINGÜÍSTICO DO CENTRO

Para coñecer a realidade sociolingüística do centro tivemos en conta.

3.1. O contorno do centro

O IES "A. Xelmírez II" é un centro público de ensino secundario e bacharelato que está situado nunha zona periférica ao norte de Santiago, en Salgueiriños.

De cara á situación lingüística do barrio podemos salientar a presenza dunha porcentaxe de poboación de maior idade, maioritariamente galego-falante, pero que vai diminuindo nas últimas décadas coa presenza de familias novas en zonas urbanizadas recentemente nos arredores deste centro de ensino, onde o castelán parece ter maior presenza en xeral que o galego.

Por outra banda, hai unha alta porcentaxe de alumnado procedente doutros concellos (Trazo, Oroso) e zonas limítrofes (A Sionlla, Berdía, Polígono do Tambre, Grixoa) que ten o galego como lingua predominante no seu entorno.

Hai tamén un pequeno sector formado por familias de etnia xitana ou inmigrantes que non utilizan habitualmente a lingua galega.

3.2. Situación do profesorado

O perfil sociolingüístico do profesorado segue a ser heteroxéneo en canto ao uso do galego e castelán.

- Segundo se desprende dos datos da enquisa na que participou o 65% do profesorado, o 65% do mesmo usa a lingua castelán e galega indistintamente mentres que soamente o 35% usa exclusivamente a lingua galega.
- O 80% do profesorado pensa que ten unha capacitación media ou alta para impartir as súas clases en galego.
- En canto ao ensino en galego nas aulas, a metade do profesorado opina que isto axuda a aumentar o prestixio social da lingua galega mentres que a outra metade é indiferente ao respecto.

3.3. Situación do alumnado

O alumnado do IES "A. Xelmírez II" procede maioritariamente da zona rural do norte de Santiago (A Sionlla, Trazo, Oroso) e dos barrios periféricos da cidade (Vite, Vista Alegre, Cruceiro da Coruña). Coexisten tres grupos ben diferenciados en relación ao uso da lingua:

- O 55% do alumnado procede de núcleos rurais e estudou o ensino primario nos centros escolares de A Sionlla, Trazo e Sigüeiro. É un grupo galego-falante de orixe que utiliza a lingua galega na súa unidade de convivencia e que mantén o uso do galego ao incorporarse ao instituto excepto un 7% que cambia a castelán no seu acceso ao centro.
- O 45% do alumnado procede de barrios periféricos de Santiago e estudou nos CEIPs López Ferreiro, Vite e Apóstol Santiago. Deste grupo o 53% utilizan a lingua galega no ámbito familiar pero diminúe a porcentaxe ao 39% ao incorporarse ao centro educativo.
- Fóra destes dous grandes grupos tamén temos que considerar aquel alumnado de familias inmigrantes e de familias de etnia xitana, con menor coñecemento da lingua galega, e aqueloutro de familias emigrantes retornadas con algún coñecemento da lingua galega a nivel oral pero sen coñecemento escrito. Estes tres subgrupos manifestan pouco interese cara a adquisición e uso da lingua galega.

Polo tanto, segundo se desprende das enquisas o 60% dos alumnos falan galego na familia, porcentaxe que diminúe ao 48% ao chegar ao centro educativo. Daquela é evidente que o centro de estudos constitúe un foco castelanizador.

3.4. Outros sectores

A situación lingüística do centro ademais dos sectores devanditos tamén está configurada pola lingua de uso do persoal non docente e de servizos que neste caso utiliza maioritariamente o galego como lingua habitual.

A dirección do IES "A. Xelmírez II", tal como o establece a lexislación vixente, ten como lingua de uso e comunicación tanto no seu uso oral como no escrito a lingua galega.

Con todo, aínda que a lingua galega sexa a predominante de forma oficial e nos usos formais no centro, nas interaccións espontáneas entre os distintos sectores da comunidade educativa segue existindo situacións diglósicas.

4. OBXECTIVOS XERAIS

- Incrementar e consolidar as destrezas comunicativas en lingua galega en toda a comunidade escolar do IES Xelmírez II e, sobre todo, promovelos como lingua vehicular nas distintas materias.
- Manter e elevar o grao de identidade coa nosa lingua por parte do alumnado do IES Xelmírez II e consolidar os usos orais en todas as súas funcións, en tanto que centro pertencente a un contexto semirurbano cunha alta porcentaxe de galegofalantes mais cun importante risco de desgaleguización.
- Deter e corrixir certas actitudes que parecen apuntar cara a certos comportamentos diglósicos xa reais xa potenciais por parte do noso alumnado e detectar e corrixir certos prexuízos que se enxergan cara á nosa lingua.
- Fomentar e apoiar a idea de que a lingua galega é tamén un instrumento para difundir non só a cultura de Galicia senón tamén a cultura universal en calquera área e en calquera nivel.
- Incorporar á lingua aos inmigrantes ou emigrantes retornados que, van configurando tamén o noso alumnado.
- Posibilitar que os neofalantes se atopen cómodos e satisfeitos co esforzo realizado para relacionarse nunha lingua á que non están habituados.
- Facer visible o noso traballo na contorna e estender as redes a outros centros e entidades.
- Colaborar con entidades culturais, asociativas, recreativas e deportivas, así como coas empresas locais, para favorecer o emprego da lingua galega e mellorar a súa valoración social.
- Pór en valor a lingua galega nas tecnoloxías da información e da comunicación.

- Presentarlle ao alumnado distintas propostas creativas, artísticas, literarias ou culturais en lingua galega ou que teñan como fundamento a nosa literatura e, en xeral, a nosa cultura e que lles sirvan de referentes de cualidade e prestixio.
- Colaborar con entidades culturais, asociativas, recreativas e deportivas, así como coas empresas locais, para favorecer o emprego da lingua galega e mellorar a súa valoración

4.1. Atendendo ao contorno

- Facer partícipe ao barrio daquelas actividades que se fagan no centro.
- Incluír nas actividades do equipo aquelas que estean relacionadas co contorno no que está o instituto.
- Procurar os axentes sociais da zona que poidan contribuír no desenvolvemento do proxecto.
- Incorporar as propostas xurdidas no centro a outros contornos de influencia.
- Potenciar a conservación do patrimonio cultural e facilitar a relación do alumnado cos seus maiores para que poidan mergullarse no universo cultural que atesouran e así contribuír á conservación de tradicións, técnicas, usos, costumes e saberes.
- Coñecer a normativa oficial, tanto estatal como autonómica, a respecto da toponimia galega, nas formas legais e correctas dos nomes dos accidentes xeográficos, dos lugares, das vilas, e das cidades, así como dos nomes das persoas, evitando toda posible tradución

4.2.- De cara ao profesorado

- Incentivar o emprego oral do galego entre o profesorado nas aulas e fóra delas.
- Comprometer o profesorado das distintas áreas para que todo cartel, traballo ou información sexa escrito en lingua galega.
- Colaborar co profesorado en todas cantas actividades programen nas que se precise a participación do equipo de dinamización.
- Superar a existencia de determinados prexuízos e estereotipos lingüísticos sobre a viabilidade do idioma galego a propósito da súa capacidade para constituírse en vehículo de produción e transmisión cultural, científica e técnica
- Coñecer e reflexionar non só sobre a situación sociolingüística da contorna do alumnado senón tamén de toda Galicia.

4.3.- De cara ao alumnado

- Implicar o alumnado no deseño de actividades de dinamización do centro.
- Organizar concursos atractivos para a mocidade
- Facer partícipe o alumnado en cantas campañas de sensibilización sobre o uso da lingua haxa.
- Incluír na páxina do EDLG as achegas do alumnado do equipo.
- Intentar que todo o alumnado do centro adopte unha actitude positiva cara á lingua.
- Servir de apoio e incentivo para que o alumnado inmigrante valore, aprenda e poida chegar a utilizar a lingua galega.
- Promover e desenvolver no alumnado a preferencia polas destrezas activas ou produtivas na nosa lingua
- Fomentar o hábito lector en galego, tanto de prosa como de poesía e teatro, prestando especial atención á literatura xuvenil e a aqueles autores e autoras que conecten ben coa mocidade.
- Intentar que o noso alumnado se decate das posibilidades que a nosa lingua ten para cumprir a función internacional

4.4.- Atendendo ao centro

- Continuar na elaboración do deseño e planificación do proxecto lingüístico do centro con cantas propostas e cambios sexan necesarios xa que é un proxecto vivo.
- Colaborar cos distintos sectores en cantas actividades e propostas se realicen facendo uso da lingua galega.
- Colaborar coa dirección do centro nos proxectos a favor da lingua galega que presenten.
- Protexer lingüística e socialmente o noso alumnado, sobre todo, o galegofalante.
- Contribuír á normalización cultural e lingüística de todas as áreas da ESO e do Bacharelato, fóra da propia Lingua e Literatura Galega, e minguar atrancos e resistencias que persisten no noso ámbito educativo e social, sobre todo, na súa contorna.
- Fomentar e apoiar de xeito dedicado a normalización da nosa lingua na administración do centro e, sobre todo, na ANPA e/ou, no caso de non constituírse, entre os pais/nais

5. ACTIVIDADES

O equipo de EDLG deseñou para o curso 2017-2018 unha serie de medidas para levar a cabo que teñen como obxectivo a toda a comunidade educativa (alumnado, profesorado, familias e persoal non docente) e ao contorno do noso centro.

As diferentes actividades van propostas para grupos determinados ou etapas, pero poden sufrir variacións, condicionadas polas necesidades do Centro e por necesidade de axustes no proceso educativo. Do mesmo xeito, a experiencia indica que ao longo do curso aparecerán novas propostas dos diferentes membros da comunidade escolar e das entidades e asociacións colaboradoras que enriquecerán este proxecto e que se incluírán debidamente na memoria de fin de curso.

Por outra banda presentamos as actividades organizadas ao redor dun amplo abano de temas co fin de amosar, fundamentalmente, que a nosa lingua é válida para vehicular calquera tipo de contidos:

1. Coa lingua nas TIC

Actividade 1.1	Mantemento de Lingua X2: blog, páxina facebook, twitter e canle Youtube do EDL
Obxectivos	Informar das actividades da equipa e pór en valor o uso da lingua nas TIC
Destinatarios	Toda a comunidade
Temporización	Todo o curso
Responsables	EDL
Recursos e materiais	Equipos informáticos do centro
Outros	Xa en funcionamento
Orzamento	-

Actividade 1.2	Youtubeir@s
Obxectivos	Creación de videotutoriais en lingua galega
Destinatarios	Alumnado 1Bach/ todo o alumnado
Temporización	anual
Responsables	EDL e J. Ferreira
Recursos e materiais	Equipos informáticos do centro
Outros	Programa en colaboración co Departamento de Lingua do Concello de Santiago de Compostela para logo convidar a todo o alumnado a participar nese concurso
Orzamento	-

Actividade 1.3	Creación dunha canle de booktubers e gamers
Obxectivos	Fomentar a lectura en galego e asociala a

	creacións audiovisuais elaborando vídeos sobre libros (booktrailers, booktags, wrapups,...) e sobre videoxogos (gamers)
Destinatarios	Todo o alumnado
Temporización	anual
Responsables	EDL
Recursos e materiais	Aula de informática
Outros	-
Orzamento	-

Actividade 1.4	Apoio na organización e titorización do concurso do centro “Ofelia Devesa” consistente na realización dunha curta documental que divulgue un proxecto de I+D
Obxectivos	Fomentar a divulgación científica en formato audiovisual
Destinatarios	Todo o alumnado
Temporización	2º e 3º trimestre
Responsables	Equipo directivo, departamento de Ciencias, de Tecnoloxía, de Lingua
Recursos e materiais	
Outros	-
Orzamento	-

Actividade 1.5	Intercambios vía skype co alumnado de lingua galega do IE Cañada Blanch de Londres
Obxectivos	Poñer en valor a nosa lingua
Destinatarios	Alumnado 1ºESO
Temporización	2ºtrimestre
Responsables	EDL e Departamento de Lingua
Recursos e materiais	ordenador
Outros	-
Orzamento	-

Actividade 1.6	Realización compartida con outros centros de materiais on line: subtulado de vídeos musicais galegos usando a app dotsub e de comics con toondoo co EDL do IES Félix Muriel tras
-----------------------	---

	intercambios de mensaxes coa coordinadora do seu EDL para máis actividades.
Obxectivos	Dar a coñecer as nosas expresións artísticas
Destinatarios	Todo o alumnado
Temporización	Todo o ano
Responsables	EDL e Dep. De Lingua
Recursos e materiais	
Outros	-
Orzamento	-

Actividade 1.7	Actividades compartidas de gamificación: realización colectiva de kahoots co EDL do CPI Manuel Padín Truiteiro
Obxectivos	Vencellar lingua e tecnoloxía e diversión
Destinatarios	Alumnado 1ºESO
Temporización	anual
Responsables	EDL e Dep. tecnoloxía
Recursos e materiais	
Outros	-
Orzamento	-

2. Coa lingua na ciencia

Actividade 2.1	Celebración do día da Ciencia en galego: conferencia do investigador Luis Sampedro “A Antártida, continente extremo”
Obxectivos	Elaborar contidos científicos na nosa lingua
Destinatarios	1º e 3ESO
Temporización	31 de outubro
Responsables	EDL e departamento de Ciencias
Recursos e materiais	
Outros	Colaboración coa Misión Biolóxica de Galicia-CSIC
Orzamento	

Actividade 2.2	Conferencia de Xurxo Mariño Gago. “Vivir nunha base na Antártida”
Obxectivos	Desenvolver a idea de que a nosa lingua é apta para calquera tipo de coñecementos e contribuír á súa

	prestixización.
Destinatarios	Alumnado 2º ESO e 4º ESO
Temporización	1º trimestre (decembro 2017)
Responsables	EDL e departamento de Ciencias
Recursos e materiais	Aula de usos múltiples
Outros	Colaboración Universitat de les Illes Balears.
Orzamento	-

Actividade 2.3	Conferencia de Xurxo Mariño: Neurociencia para Julia.
Obxectivos	Promover o uso do galego no ámbito científico
Destinatarios	Alumnado de 1BACH
Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL e departamento de Ciencias e Filosofía
Recursos e materiais	Aula de usos múltiples
Outros	-
Orzamento	-

Actividade 2.4	Obradoiro de Química: “Motores de hidróxeno” impartido por D. Socorro Castro (profesora UDC)
Obxectivos	Vehicular contidos científicos en lingua galega e superar prexuízos de rol
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL e departamento de Física e Química
Recursos e materiais	Aula de usos múltiples
Outros	Colaboración coa UDC
Orzamento	-

Actividade 2.5	3 Conferencias programa “A ponte” da USC
Obxectivos	Vehicular contidos científicos en lingua galega e superar prexuízos
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	2º e 3º trimestre
Responsables	EDL
Recursos e materiais	Aula de usos múltiples
Outros	Colaboración coa USC

Orzamento	-
------------------	---

3. Coa lingua no cine e na fotografía

Actividade 3.1	Proxección de “Encallados” e coloquio co seu director Alfonso Zarauza, veciño do barrio.
Obxectivos	Consolidar usos orais e comprobar a validez da nosa lingua para todos os ámbitos
Destinatarios	Alumnado 4ºESO e 1ºBach
Temporización	1º trimestre
Responsables	EDL
Recursos e materiais	Aula de usos múltiples
Outros	Caché
Orzamento	100 euros

Actividade 3.2	Proxección de “Esquece Monelos” e coloquio coa súa directora, a alófona Ángeles Huerta
Obxectivos	Consolidar usos orais e mostrar como a nosa lingua é de interese para os non galegos
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	10 de novembro 2017
Responsables	EDL
Recursos e materiais	Aula de usos múltiples
Outros	Caché
Orzamento	100 euros

Actividade 3.3	Obradoiro audiovisual con Jaione Camborda, directora vasca asentada en Galicia.
Obxectivos	Mostrar como a nosa lingua é de interese para os non galegos e válida para calquera uso
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	2º trimestre
Responsables	EDL
Recursos e materiais	Aula de informática
Outros	Caché

Orzamento	100 euros
------------------	-----------

Actividade 3.4	Obradoiro de fotografía con Alberte Branco
Obxectivos	Asociar lingua con contidos audiovisuais e atractivos para o alumnado
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL
Recursos materiais e	Aula de usos múltiples
Outros	Caché
Orzamento	100 euros

Actividade 3.5	Presentación da curta “Matria” de Álvaro Gago e conversa co seu director.
Obxectivos	Consolidar usos orais e comprobar a validez da nosa lingua para todos os ámbitos, incluso, para quen realiza produtos culturais fóra de Galicia como é este caso
Destinatarios	Alumnado Bacharelato
Temporización	2º trimestre
Responsables	EDL
Recursos materiais e	Aula de usos múltiples
Outros	Caché
Orzamento	100 euros

Actividade 3.6	Asistencia ao cine Numax para ver “O principiño”
Obxectivos	Desfrutar deste produto cultural subtítulado ao galego despois de traballar a tradución de Casares na aula.

Destinatarios	Alumnado 1ESO
Temporización	2ºtrimestre
Responsables	EDL e departamento de francés
Recursos materiais e	Entradas
Outros	-
Orzamento	120 euros

4. Coa lingua na música

Actividade 4.1	Presentación do proxecto musical de Mounqup, unha francesa instalada en Galicia
Obxectivos	Vehicular contidos de calquera ámbito na nosa lingua e fomentar a creación de contidos culturais en galego
Destinatarios	2ºESO
Temporización	2º trimestre
Responsables	EDL e departamento de música
Recursos materiais e	Aula de usos múltiples
Outros	-
Orzamento	100 euros

Actividade 4.2	Obradoiro de música electrónica a cargo de Mercedes Peón e/ou Sés (a confirmar)
Obxectivos	Superar a existencia de determinados prexuízos e estereotipos lingüísticos sobre a viabilidade do idioma galego a propósito da súa capacidade para constituírse en vehículo de produción e transmisión cultural
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL e departamento de Música

Recursos materiais e	
Outros	Caché
Orzamento	300 euros

Actividade 4.3	Concerto didáctico de Guadi Galego
Obxectivos	Comprobar a viabilidade do idioma galego a propósito da súa capacidade para constituírse en vehículo de produción e transmisión cultural.
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	2º trimestre
Responsables	EDL e departamento de música
Recursos materiais e	Aula de usos múltiples
Outros	Caché
Orzamento	300 euros

5. Coa lingua nas causas sociais

Actividade 5.1	Conferencia: “As violencias de xénero: aspectos legais” por M. L. Pampín, xuíza de familia
Obxectivos	Amosar a validez do noso idioma para calquera ámbito
Destinatarios	Alumnado 1BACH
Temporización	19 de decembro de 2017
Responsables	EDL e Filosofía
Recursos materiais e	Aula de usos múltiples
Outros	-
Orzamento	-

Actividade 5.2	Supervisión dos traballos literarios que se presentarán ao concurso “Dillo a quen maltrata” organizado polo Concello de Lalín
Obxectivos	Fomentar a escrita na nosa lingua
Destinatarios	Alumnado 1Bach
Temporización	1º trimestre
Responsables	EDL
Recursos materiais	-
Outros	-
Orzamento	-

Actividade 5.3	Realización e supervisión de cartaces e vídeo do Día mundial contra a violencia de xénero
Obxectivos	Participar en campañas de sensibilización sobre un problema social
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	1º trimestre
Responsables	EDL e departamentos implicados
Recursos materiais	Material gráfico
Outros	-
Orzamento	20 euros

Actividade 5.4	Celebración do 8 de marzo cunha exposición sobre mulleres relevantes da cultura galega
Obxectivos	Participar en campañas de sensibilización sobre a educación en igualdade
Destinatarios	Alumnado da ESO
Temporización	2º trimestre
Responsables	EDL e departamentos implicados
Recursos materiais	Material gráfico

Outros	
Orzamento	60 euros

Actividade	Proxecto interxeracional co centro de maiores da fundación Abanca (sen confirmar aínda)
Obxectivos	Intercambiar experiencias e coñecementos mutuos
Destinatarios	Alumnado 1ESO
Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL e Filosofía
Recursos materiais	Material gráfico e audiovisual
Outros	Colaboración coa Fundación Abanca
Orzamento	100 euros

6. Coa lingua na lusofonía

Actividade 6.1	Obradoiro de portugués Ops! a cargo de Agal.
Obxectivos	Verificar o valor da nosa lingua na súa función internacional e como instrumento de comunicación no espazo lusófono
Destinatarios	Alumnado 4ESO
Temporización	decembro
Responsables	EDL e departamento de Lingua galega
Recursos materiais	Aula de usos múltiples e fotocopias
Outros	Actividade en colaboración co Departamento de Lingua do Concello de Santiago de Compostela
Orzamento	

Actividade 6.2	Conferencia: “Brasil” a cargo de Yvonne da Silva, profesora de portugués da EOI
-----------------------	--

Obxectivos	Decatarse do nivel de comprensión que posúen da variante brasileira do espazo lusófono
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL e departamento de galego
Recursos materiais	-
Outros	-
Orzamento	-

7. Coa lingua na historia e na literatura

Actividade 7.1	Roteiro “A lírica medieval en Compostela” con J. A. Souto Cabo
Obxectivos	Vehicular calquera tipo de coñecementos na nosa lingua
Destinatarios	Alumnado de 1ºBACH e 3ESO
Temporización	Primeiro trimestre
Responsables	EDL e departamento de Lingua e Biblioteca
Recursos materiais	Aula de usos múltiples
Outros	-
Orzamento	-

Actividade 7.2	Conferencia: “As Cantigas de Santa María” por dona Elvira Fidalgo, profesora da USC
Obxectivos	Achegarse ao coñecemento da lírica medieval
Destinatarios	Alumnado 1ºBACH
Temporización	1º trimestre
Responsables	EDL e departamento de Galego
Recursos materiais	-

Outros	-
Orzamento	-

Actividade 7.3	Día de Rosalía: Recitado e gravación de poemas de Rosalía de Castro. Elaboración dun vídeo mannequin challenge cun poema seu e tamén realizaremos fotos na estatua da Alameda Compostelán para #quenforapedra
Obxectivos	Utilizar a dinámica da participación activa do alumnado no coñecemento da nosa literatura
Destinatarios	Todo o alumnado
Temporización	2º trimestre
Responsables	EDL
Recursos materiais	Aula de informática e hall de entrada
Outros	Colaboración con proxectos da AELG e da Deputación de A Coruña
Orzamento	60

Actividade 7.4	Participación, colaboración nos actos do Día das Letras Galegas e convocatoria concurso literario.
Obxectivos	Participar en actividades que contribúan ao coñecemento das figuras máis salientables da nosa cultura
Destinatarios	Todo o alumnado
Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL
Recursos materiais	Material gráfico
Outros	agasallos
Orzamento	50 euros

Actividade 7.5	Participar no Correlingua
-----------------------	----------------------------------

Obxectivos	Implicar o alumnado nas actividades realizadas na súa cidade a prol da lingua galega
Destinatarios	Todo o alumnado
Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL
Recursos materiais e	Material gráfico e camisolas
Outros	-
Orzamento	100 euros

8. Coa lingua na lingua

Actividade 8.1	Asistencia ao evento Lgx15
Obxectivos	Fomentar as destrezas orais e desfrutar da nosa lingua
Destinatarios	Alumnado que pertence ao EDL
Temporización	9 de novembro de 2017
Responsables	EDL
Recursos materiais e	-
Outros	Entradas
Orzamento	24 euros

Actividade 8.2	Asistencia ao teatro
Obxectivos	Fomentar as destrezas orais e desfrutar da nosa lingua
Destinatarios	Alumnado 3º ESO
Temporización	Primeiro trimestre
Responsables	EDL
Recursos materiais e	Entradas

Outros	-
Orzamento	200 euros

Actividade 8.3	Contacontos
Obxectivos	Desfrutar coa lingua e traballar a destreza receptiva oral
Destinatarios	Alumnado 1º e 2º ESO
Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL
Recursos materiais e	Caché
Outros	
Orzamento	250 euros

Actividade 8.4	Actuación de Daniel Moreiras
Obxectivos	A lingua como reflexión e divertimento
Destinatarios	Alumnado de 4ESO e BACH
Temporización	Maio 2018
Responsables	EDL e departamento de lingua
Recursos materiais e	
Outros	
Orzamento	150 euros

Actividade 8.5	Asistencia ao festival de teatro Intercentros organizado polos EDL da cidade
Obxectivos	Desfrutar coa expresión artística na nosa lingua
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL
Recursos materiais e	

Outros	-
Orzamento	60

Actividade 8.6	Participación no Tíralle da lingua
Obxectivos	Fomentar a expresión oral
Destinatarios	Alumnado ESO
Temporización	anual
Responsables	EDL
Recursos materiais	
Outros	-
Orzamento	

9. A lingua nos medios de comunicación

Actividade 9.1	Encontro con Xosé Manuel Piñeiro
Obxectivos	Ofrecer modelos sociais e culturais que sirvan de espello para toda a comunidade escolar e axude a superar visións estereotipadas do noso idioma
Destinatarios	Alumnado de Bach
Temporización	2º trimestre
Responsables	EDL
Recursos materiais	Aula de usos múltiples
Outros	-
Orzamento	-

Actividade 9.2	Encontro con Belén Regueira, xornalista RTVG, “Eu, neofalante”
Obxectivos	Ofrecerlle ao alumnado non galegofalante modelos cos que se poidan identificar
Destinatarios	Alumnado ESO

Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL
Recursos materiais e	Aula de usos múltiples
Outros	-
Orzamento	-

10. Coa lingua de paseo

Actividade 10.1	Colaboración co proxecto “Club de Ciencia que se desenvolve no centro
Obxectivos	Facer máis agradable os espazos do centro; dende o EDL traballarase toda a parte lingüística do mesmo
Destinatarios	Todo o alumnado ESO
Temporización	Plurianual (2º ano)
Responsables	Todos os departamentos
Recursos materiais e	Pintura, cartaces,...
Outros	
Orzamento	200 eurs

Actividade 10.2	Roteiros culturais
Obxectivos	Implicar o alumnado no coñecemento activo da nosa cultura
Destinatarios	Todo o alumnado
Temporización	3º trimestre
Responsables	EDL

Recursos materiais e	Transporte
Outros	
Orzamento	300 euros

Actividade 10. 3	Colaboración no Magosto
Obxectivos	Valoración do popular
Destinatarios	Toda a comunidade
Temporización	novembro 2017
Responsables	Equipo directivo e EDL
Recursos materiais e	--
Outros	
Orzamento	

6.- PLAN DE AVALIACIÓN DO PROXECTO

O plan de avaliación dun proxecto de fomento do galego ten que prestar especial atención ao grao de incidencia do mesmo na mellora do uso da lingua galega por parte da comunidade educativa. Para comprobar o resultado do mesmo guiarémonos polo nivel de cumprimento dos obxectivos tendo en conta os seguintes indicadores:

Indicadores	Baix	Medi	Alto
Cumprimento dos obxectivos			
Cumprimento das actividades programadas			
Participación do profesorado implicado			
Participación do alumnado de zonas rurais			
Participación do alumnado do contorno do			
Participación das familias			
Uso do galego oral por parte do alumnado			
Uso do galego nas conversas informais nas			
Uso do galego nas relacións sociais fóra das			
Uso do galego nos contextos académicos			

Para obter os datos que reflectan o grao de cumprimento deste proxecto realizarase un cuestionario aos diversos grupos implicados.

O coordinador:

Asdo: Xaime Varela Sierro

A directora :

Asdo: Ana Mª Alonso

PLAN DE FORMACIÓN PERMANENTE DO PROFESORADO

I.E.S. ARCEBISPO XELMÍREZ II

OUTUBRO 2017

Tabla de contenido

a) Membros do equipo de formación do centro.....	3
b) Xustificación e diagnóstico de necesidades formativas detectadas.	3
c) Obxectivos xerais que se pretenden acadar co plan.....	3
d) Liñas de traballo propostas.	4
e) Itinerarios formativos do plan.....	4
f) Relación de materiais a elaborar e documentos a entregar.....	6
g) Relación de participantes no plan.	6
h) Aplicación na aula ou no centro.	6
i) Criterios e indicadores de logro referentes á aplicación e o impacto na aula ou no centro.	7
j) Medidas organizativas internas do centro para o desenvolvemento do plan.....	7
k) Seguimento e avaliación do plan.	7
Orzamento estimado.....	7

a) Membros do equipo de formación do centro.

Rol ou cargo	Apelidos e nome	NIF	Correo electrónico	Sinatura
Directora	Alonso Rodríguez, Ana María		mailto:aalonso@edu.xunta.es	
Coord. do programa (XE)	Cendal Domínguez, Susana		mailto:susanacendal@edu.xunta.es	
Coordinador itinerario	Martín Iglesias, José Luis	33286257J	pepindeparamos@edu.xunta.es	

b) Xustificación e diagnóstico de necesidades formativas detectadas.

O diagnóstico de necesidades formativas realízase empregando diferentes instrumentos:

- a avaliación do desenvolvemento das actividades de formación incluídas no Plan de Formación do centro en cursos precedentes.
- a avaliación do grao de satisfacción dos participantes nas devanditas actividades.
- os debates e as achegas realizadas nas reunións dos órganos de coordinación docente (comisión de coordinación pedagóxica, claustro, consello escolar).
- enquisas específicas realizadas pola dirección do centro de cara á elaboración da PXA e doutros documentos e proxectos do centro.

A través destas diferentes canles, obsérvase que o profesorado do centro amosa dificultades en maior ou menor medida nos seguintes aspectos:

- Dificultades para o tratamento das competencias clave nas programacións didácticas, que se concretan en dificultades para identificar as competencias clave máis relevantes en relación cos diferentes estándares de aprendizaxe avaliábeis das materias, dificultades para establecer o grao mínimo de adquisición dos estándares de aprendizaxe, así como para establecer un procedemento de avaliación do grao de adquisición das competencias clave a partir da avaliación dos estándares de aprendizaxe avaliábeis e en relación coa cualificación da materia.
- A nivel máis global, dificultades para establecer un procedemento útil e coherente que permita avaliar o grao de adquisición das competencias clave a partir da correspondente avaliación en cada unha das materias de cada alumna e alumno, e en relación coas cualificacións das materias.
- Dificultades para desenvolver intensivamente e interdisciplinarmente metodoloxías e didácticas que potencien a adquisición das competencias clave por parte do alumnado.
- Dificultades para deseñar actividades centradas na adquisición das competencias clave que ao mesmo tempo permitan a transposición didáctica completa e coherente dos currículos establecidos para as materias.
- Emprego das TIC na implantación das metodoloxías e didácticas necesarias nesta liña, e en particular para progresar nun enfoque cara ás TAC.

c) Obxectivos xerais que se pretenden acadar co plan.

- Mellorar as competencias profesionais do profesorado nos ámbitos de interese detectados.
- Achegar as posibilidades de formación ao profesorado, adaptándoa ás necesidades concretas do centro, do profesorado, o alumnado e a contorna, favorecendo a implicación e a participación do primeiro.
- Capacitar ao profesorado para lograr un maior grao de adquisición das competencias básicas no alumnado.

- Diseñar un documento que facilite a identificación por parte do profesorado das competencias clave nas diferentes materias, de cara a lograr unha mellor integración destas nas programacións didácticas dos departamentos.
- Establecer un procedemento global que permita, co oportuno consenso dos órganos de goberno do centro, a avaliación global do grao de adquisición das competencias clave por parte do alumnado nos diferentes niveis de ESO e bacharelato.
- Diseñar actividades interdisciplinares centradas na adquisición das competencias clave.
- Poñer en práctica as actividades deseñadas ensaiando metodoloxías innovadoras que resulten efectivas neste sentido.
- Obter repercusións positivas na docencia e nas aulas da formación recibida a partir da aplicación de propostas didácticas.
- Favorecer a integración didáctica das TIC na docencia.

d) Liñas de traballo propostas.

En función da análise realizada, considérase que a liña de traballo prioritaria para o centro é:

a) Deseño e desenvolvemento curricular no marco do modelo competencial.

e) Itinerarios formativos do plan.

Considéranse o seguinte itinerario formativo: **Adquisición e avaliación das Competencias Clave.**

e1) Obxectivos específicos.

Curso 2017-2018.

- Favorecer a implicación e participación do profesorado en actividades de formación achegándoas ao centro e adaptándoas ás súas necesidades.
- Impulsar a reflexión, o debate interno e o traballo en equipo que permita cambios metodolóxicos e organizativos.
- Facilitar o axeitado tratamento das competencias clave nas programacións didácticas do centro e a súa integración en actividades interdisciplinares.
- Facilitar a avaliación por parte do profesorado do grao de adquisición polo alumnado das competencias clave, en particular de xeito global para cada nivel de ensino e de xeito coherente a partir das diferentes materias cursadas polo alumnado.
- Facilitar o deseño colaborativo de materiais curriculares interdisciplinares que fomenten a adquisición das competencias clave polo alumnado, a integración das TIC mediante a formación no manexo de ferramentas para o deseño de materiais curriculares.
- Implementar as actividades deseñadas experimentando metodoloxías innovadoras, e avaliar tanto o seu proceso de deseño como os resultados acadados na adquisición das competencias clave.

e2) Actividades formativas.

Seminario permanente: Programación e Avaliación das Competencias Clave.

Obxectivos:

- Reflexionar e debater, a partir dunha análise exhaustiva do currículo oficial, acerca da presenza das competencias clave nas diferentes materias de ESO ou bacharelato.
- Reflexionar acerca dos estándares de aprendizaxe das diferentes materias nos que están presentes de xeito máis claro os elementos máis relevantes das competencias clave.

- Atopar relacións entre estándares de aprendizaxe avaliáveis de diferentes materias do mesmo nivel de cara a facilitar o tratamento interdisciplinar das competencias clave e o deseño de actividades.
- Deseñar ferramentas para a avaliación de xeito global para cada nivel educativo do grao de adquisición das competencias clave.

Contidos:

- Elementos e descritores das competencias clave.
- Elementos que configuran o currículo LOMCE: o papel dos estándares de aprendizaxe avaliáveis.
- Relacións entre as materias de cada nivel educativo e as competencias clave a través dos estándares de aprendizaxe avaliáveis.
- Indicadores de logro para a avaliación dos estándares de aprendizaxe.
- Procedementos e instrumentos de avaliación.
- Ferramentas TIC para sistematizar a avaliación dos estándares de aprendizaxe a do grao de adquisición das competencias clave.

Grupo de traballo: Metodoloxías innovadoras e deseño de actividades integradas centradas nas Competencias Clave.**Obxectivos:**

- Fomentar o traballo colaborativo entre o profesorado.
- Analizar metodoloxías innovadoras centradas na adquisición das competencias clave.
- Deseñar actividades interdisciplinares, empregando ademais doutros medios ferramentas TIC, para algún nivel de ESO, centradas na adquisición das competencias clave.
- Experimentar as actividades deseñadas e avaliar o impacto sobre a adquisición das competencias clave.

Contidos:

- Metodoloxías innovadoras, traballo colaborativo e competencias clave.
- Deseño de actividades interdisciplinares.
- Integración das competencias clave no deseño de actividades.
- Ferramentas TIC para o deseño de actividades centradas en competencias clave.

Temporalización:

Itinerario formativo: Adquisición e avaliación das Competencias Clave				
	Actividade	Modalidade	Temporalización	Observacións
Curso 2017-2018	Programación e Avaliación das Competencias Clave	Seminario Permanente (20 horas)	Novembro e decembro de 2017	Máximo de 6 h de docencia Ata 4h de traballo non presencial
	Metodoloxías innovadoras e deseño de actividades integradas centradas nas Competencias Clave	Grupo de Traballo (30 horas)	Xaneiro a maio de 2018	Máximo de 6 h de docencia Ata 9h de traballo non presencial

f) Relación de materiais a elaborar e documentos a entregar.

- Documento coa análise da presenza das competencias clave nas materias a partir do currículo oficial.
- Enquisa ou documento equivalente para recoller as contribucións e achegas do profesorado.
- Documento coas conclusións acerca dos estándares de aprendizaxe das materias dun nivel que reflicten en maior medida os elementos máis relevantes das competencias clave.
- Ferramenta ou procedemento que permita valorar, a partir da información facilitada polo profesorado de cada materia a partir dos procedementos de avaliación e cualificación contemplados na súa programación didáctica, o grao de adquisición global de cada competencia clave por parte do alumnado.
- Portfolio de actividades propostas, nas que se integren as metodoloxías elixidas, para o fomento da adquisición das competencias clave cun enfoque interdisciplinar.
- Documento de avaliación dos resultados acadados na experimentación e implementación das actividades deseñadas.

g) Relación de participantes no plan.

h) Aplicación na aula ou no centro.

A aplicación da formación na aula e no centro explicitase entre outros nos seguintes aspectos:

No centro:

- Facilitar a identificación e integración das competencias clave nas programacións didácticas.
- Consensuar a contribución das diferentes materias ás competencias clave, e orientar o desenvolvemento dos perfís competencias propios do centro.
- O desenvolvemento dunha ferramenta para a avaliación do grao de adquisición global das competencias clave pode facilitar o labor do profesorado e axiliza a elaboración de documentos como os informes finais de avaliación e consellos orientadores, ademáis de aumentar a súa eficacia.

Na aula:

- Experimentación de metodoloxías innovadoras.
- Potenciación da adquisición das competencias clave por parte do alumnado.
- Realización de actividades cun enfoque interdisciplinar centradas nas competencias clave.
- Mellora na implicación e motivación por parte do alumnado.

i) Criterios e indicadores de logro referentes á aplicación e o impacto na aula ou no centro.

- Participación efectiva do profesorado nas actividades propostas; seguirase mediante as relacións definitivas de participantes e as actas de asistencia.
- Participación de profesorado de diferentes ámbitos curriculares: linguas, ciencias, ciencias sociais, humanidades.
- Valoración positiva dos documentos e materiais producidos no desenvolvemento do plan: alomenos un 70% do profesorado do centro valora como útiles e positivos a análise da presenza das competencias clave no currículo, a ferramenta deseñada para a valoración do grao de adquisición das competencias clave no alumnado e o portfolio de actividades deseñadas (neste caso, valoración restrinxida ao profesorado que participe na súa implementación).
- Mellora no grao de adquisición promedio das competencias clave por parte do alumnado de alomenos 10 puntos porcentuais respecto ao nivel previo, o que requirirá medir este antes da implementación das actividades.
- Valoración positiva por parte de alomenos un 50% do alumnado das actividades desenvolvidas.

j) Medidas organizativas internas do centro para o desenvolvemento do plan.

- As actividades levaranse a cabo en horario de tarde (non lectivo), preferentemente os mércores e xoves pola tarde, nun horario comprendido con carácter xeral entre as 16:00 e as 20:00 horas.
- O deseño do plan contempla a posibilidade de compatibilizar ambas actividades; con isto, preténdese facilitar o máximo posible a participación do profesorado en todas elas.
- Coordinarase a planificación de xeito que o profesorado participante no plan que teña tarefas relacionadas co centro polas tardes fóra de horario lectivo (atención a pendentes, club de ciencia e outras) poida asistir.
- Empregaranse recursos humanos e materiais existentes no centro; segundo o caso, a biblioteca, as aulas de informática, as aulas multimedia, ordenadores, canóns de vídeo, encerados dixitais e outros.

k) Seguimento e avaliación do plan.

Empregaranse os seguintes procedementos e instrumentos:

- Análise da situación inicial, en particular nos aspectos nos que se precise vincular algún indicador de logro co progreso realizado.
- Seguimento periódico coas persoas asesoras no CAFI.
- Grao de satisfacción dos participantes en cada actividade; medirase coas enquisas propias do CAFI e outras de elaboración propia.
- Avaliación final en función dos resultados acadados nos criterios de avaliación e indicadores de logro.

Orzamento estimado.

Detállase nas táboas a continuación:

Curso 2017-2018.

ITINERARIO FORMATIVO: Adquisición e avaliación das Competencias Clave	
ACTIVIDADE: SP Programación e Avaliación das Competencias Clave (20 h)	
TEMPORALIZACIÓN: NOVEMBRO A DECEMBRO DE 2017	
ORZAMENTO	
CONCEPTO	CANTIDADE
Material (bibliográfico, funxible, informático e outros).	300€
Docencia dos relatores especializados	300€
Desprazamentos dos relatores	200€
SUBTOTAL	800€
ACTIVIDADE: GT Metodoloxías innovadoras e deseño de actividades integradas centradas nas Competencias Clave (30 h)	
TEMPORALIZACIÓN: XANEIRO A MAIO DE 2018	
ORZAMENTO	
CONCEPTO	CANTIDADE
Material (bibliográfico, funxible, informático e outros).	600€
Docencia dos relatores especializados	300€
Desprazamentos dos relatores	200€
SUBTOTAL	1100€
TOTAL CURSO 2017-18	1900€

Santiago, a 26 de outubro de 2017

A directora do centro

Asdo.: Ana M. Alonso Rodríguez

ANEXO I

PROCEDEMENTO PLANS DE FORMACIÓN PERMANENTE DO PROFESORADO EN CENTROS EDUCATIVOS PÚBLICOS	CÓDIGO DO PROCEDEMENTO ED535A	DOCUMENTO SOLICITUDE
--	---	--------------------------------

DATOS DA ENTIDADE SOLICITANTE			
RAZÓN SOCIAL 15025301 - IES Arcebispo Xelmírez II			NIF
TIPO DE VÍA	NOME DE VÍA Rúa Irmandiños 15	NÚMERO	BLOQUE ANDAR PORTA
CP 15704	PROVINCIA A Coruña	CONCELLO Santiago de Compostela	LOCALIDADE Santiago de Compostela
TELÉFONO 881867055	FAX 981557065	CORREO ELECTRÓNICO ies.arcebispo.xelmirez.2@edu.xunta.es	

E, NA SÚA REPRESENTACIÓN (deberá acreditarse a representación fidedigna por calquera medio válido en dereito)			
NOME ANA MARÍA	PRIMEIRO APELIDO ALONSO	SEGUNDO APELIDO RODRÍGUEZ	NIF 34945616Z

ENDEREZO PARA OS EFECTOS DE NOTIFICACIÓN (non é necesario se coincide co anterior)			
TIPO DE VÍA	NOME DE VÍA Rúa Irmandiños 15	NÚMERO	BLOQUE ANDAR PORTA
CP 15704	PROVINCIA A Coruña	CONCELLO Santiago de Compostela	LOCALIDADE Santiago de Compostela
TELÉFONO 881867055	FAX 981557065	CORREO ELECTRÓNICO ies.arcebispo.xelmirez.2@edu.xunta.es	

DATOS DOS OUTROS CENTROS SOLICITANTES (se é o caso)	
Nome	Código

PLAN DE FORMACIÓN DO CENTRO	
Itinerario I	
LIÑAS: ● A ○ B ○ C ○ D ○ E ○ F ○ G ○ H ○ I	
CURSOS 2 MÍN. - 4 MÁX.: ● 2 ○ 3 ○ 4	Nº PROFESORES DO CENTRO EDUCATIVO <input type="text" value="46"/>
Nº TOTAL DE PROFESORES QUE PARTICIPAN NALGÚN DOS ITINERARIOS (contabilizar só unha vez): <input type="text" value="19"/>	

DOCUMENTACIÓN QUE SE PRESENTA
☒ Informe de detección de necesidades formativas (FPROFE) ☒ Plan de formación (FPROFE) ☒ Certificación da información ao claustro e ao consello escolar (FPROFE)

En cumprimento do disposto no artigo 5 da Lei orgánica 15/1999, do 13 de decembro, de protección de datos de carácter persoal, infórmase de que os datos persoais que facilite neste formulario quedarán rexistrados nun ficheiro de titularidade da Xunta de Galicia, cuxa finalidade é a xestión e rexistro deste procedemento. A persoa interesada poderá exercer os dereitos de acceso, rectificación, cancelación e oposición ante a Secretaría Xeral Técnica, como responsable do ficheiro, solicitándoo mediante o envío dun correo electrónico a sxeifp@xunta.es

LEXISLACIÓN APLICABLE
Resolución do 7 de abril de 2015, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se convoca a selección de plans de formación permanente do profesorado que se van implantar en centros educativos públicos dependentes desta consellería no curso 2015/16 (código do procedemento ED535A).

ANEXO II

1. MEMBROS DO EQUIPO DE FORMACIÓN

Apelidos e nome	NIF	Enderezo electrónico	Sinatura	
ALONSO RODRÍGUEZ, ANA MARÍA	34945616Z	aalonso@edu.xunta.es		
CENDAL DOMÍNGUEZ, SUSANA	33272828Q	susanacendal@edu.xunta.es		
MARTÍN IGLESIAS, JOSÉ LUIS	33286257J	pepindeparamos@edu.xunta.es		Coordinador itinerario 1

2. LIÑAS DE ACTUACIÓN PROPOSTAS

- Deseño e desenvolvemento curricular no marco do modelo competencial.

3. OBXECTIVOS XERAIS

- Mellorar as competencias profesionais do profesorado nos ámbitos de interese detectados.
- Achegar as posibilidades de formación ao profesorado, adaptándoa ás necesidades concretas do centro, do profesorado, o alumnado e a contorna, favorecendo a implicación e a participación do primeiro.
- Capacitar ao profesorado para lograr un maior grao de adquisición das competencias básicas no alumnado.
- Diseñar un documento que facilite a identificación por parte do profesorado das competencias clave nas diferentes materias, de cara a lograr unha mellor integración destas nas programacións didácticas dos departamentos.
- Establecer un procedemento global que permita, co oportuno consenso dos órganos de goberno do centro, a avaliación global do grao de adquisición das competencias clave por parte do alumnado nos diferentes niveis de ESO e bacharelato.
- Diseñar actividades interdisciplinares centradas na adquisición das competencias clave.
- Poñer en práctica as actividades deseñadas ensaiando metodoloxías innovadoras que resulten efectivas neste sentido.
- Obter repercusións positivas na docencia e nas aulas da formación recibida a partir da aplicación de propostas didácticas.
- Favorecer a integración didáctica das TIC na docencia.

4. RELACIÓN TOTAL DE PARTICIPANTES NO PLAN

	Apelidos e nome	NIF	Enderezo electrónico	Sinatura
1	ALONSO RODRÍGUEZ, ANA MARÍA	34945616Z	aalonso@edu.xunta.es	
2	AMOR COUTO, MANUEL	32634194T	mcouto@edu.xunta.es	
3	CENDAL DOMÍNGUEZ, SUSANA	33272828Q	susanacendal@edu.xunta.es	
4	CID GARCÍA, MARÍA DEL CARMEN	34910756E	mcid@edu.xunta.es	
5	CORTIÑAS PÉREZ, LAURA	34263249B	laura.cortinas.perez@edu.xunta.es	
6	Iglesias González, Moisés	76865131M	famoises@edu.xunta.es	
7	MARTÍN IGLESIAS, JOSÉ LUIS	33286257J	pepindeparamos@edu.xunta.es	
8	MÍGUEZ DE LA SIERRA, AMABEL	35285045D	amiguez@edu.xunta.es	
9	PALLARES VALDÉS, MARÍA TERESA	33271871W	teripv@edu.xunta.es	
10	PÉREZ BARROS, MERCEDES	33260600R	mpbarros@edu.xunta.es	
11	PRESAS LÓPEZ, MARÍA CRUZ	76800839K	m.cruzpresas@edu.xunta.es	
12	TOBAR QUINTANAR, MARÍA DEL PILAR	33270715L	pilartobar@edu.xunta.es	
13	VEIRA DÍAZ, RAQUEL	32817621W	raquelveiradiaz@edu.xunta.es	

5. ITINERARIOS

Itinerario 1: Adquisición e avaliación das Competencias Clave.

Curso 2017/2018

Liñas:

23 - Deseño e desenvolvemento curricular no marco do modelo competencial.

Obxectivos:

- 1. Favorecer a implicación e participación do profesorado 2. Impulsar o traballo en equipo que permita cambios metodolóxicos e organizativos 3. Facilitar o tratamento das competencias clave 4. Facilitar a avaliación por competencias. 5. Facilitar o deseño colaborativo de materiais curriculares interdisciplinares 6. Implementar as actividades deseñadas experimentando metodoloxías innovadoras

Contidos:

- 1. Elementos e descritores das competencias clave 2. Elementos do currículo LOMCE: o papel dos estándares de aprendizaxe avaliáveis 3. Relacións entre as materias de cada nivel educativo e as competencias clave a través dos estándares de aprendizaxe avaliáveis 4. Indicadores de logro 5. Procedementos e instrumentos de avaliación 6. Ferramentas TIC para sistematizar a avaliación

Actividades formativas:

Grupo de traballo

Título: Metodoloxías innovadoras e deseño de actividades integradas centradas nas Competencias Clave.

Modalidade: Grupo de traballo

Temporalización: 20/11/2017 - 05/06/2018

Obxectivos:

- Fomentar o traballo colaborativo entre o profesorado, analizando metodoloxías innovadoras centradas na adquisición das competencias clave.
- Deseñar actividades interdisciplinares, empregando ademais doutros medios ferramentas TIC, para algún nivel de ESO, centradas na adquisición das competencias clave.
- Experimentar as actividades deseñadas e avaliar o impacto sobre a adquisición das competencias clave.

Contidos:

1. Metodoloxías innovadoras, traballo colaborativo e competencias clave.
2. Deseño de actividades interdisciplinares.
3. Integración das competencias clave no deseño de actividades.
4. Ferramentas TIC para o deseño de actividades centradas en competencias clave.

Seminario

Título: Programación e Avaliación das Competencias Clave.

Modalidade: Seminario

Temporalización: 20/11/2017 - 05/06/2018

Obxectivos:

- Reflexionar e debater, a partir dunha análise exhaustiva do currículo oficial, acerca da presenza das competencias e estándares de aprendizaxe clave nas diferentes materias de ESO ou bacharelato.
- Atopar relacións entre estándares de aprendizaxe avaliáveis de diferentes materias do mesmo nivel de cara a facilitar o tratamento interdisciplinar das competencias clave e o deseño de actividades.

Obxectivos:

- Diseñar ferramentas para a avaliación de xeito global para cada nivel educativo do grao de adquisición das competencias clave.

Contidos:

1. Elementos e descritores das competencias clave.
2. Elementos que configuran o currículo LOMCE: o papel dos estándares de aprendizaxe avaliábeis.
3. Relacións entre as materias de cada nivel educativo e as competencias clave a través dos estándares de aprendizaxe avaliábeis.
4. Indicadores de logro para a avaliación dos estándares de aprendizaxe.
5. Procedementos e instrumentos de avaliación.
6. Ferramentas TIC para sistematizar a avaliación dos estándares de aprendizaxe a do grao de adquisición das competencias clave.

Participantes:

	Apelidos e nome	NIF	Enderezo electrónico	Sinatura
1	MARTÍN IGLESIAS, JOSÉ LUIS	33286257J	pepindeparamos@edu.xunta.es	
2	ALONSO RODRÍGUEZ, ANA MARÍA	34945616Z	aalonso@edu.xunta.es	
3	AMOR COUTO, MANUEL	32634194T	mcouto@edu.xunta.es	
4	CENDAL DOMÍNGUEZ, SUSANA	33272828Q	susanacendal@edu.xunta.es	
5	CID GARCÍA, MARÍA DEL CARMEN	34910756E	mcid@edu.xunta.es	
6	CORTIÑAS PÉREZ, LAURA	34263249B	laura.cortinas.perez@edu.xunta.es	
7	Iglesias González, Moisés	76865131M	famoises@edu.xunta.es	
8	MÍGUEZ DE LA SIERRA, AMABEL	35285045D	amiguez@edu.xunta.es	
9	PALLARES VALDÉS, MARÍA TERESA	33271871W	teripv@edu.xunta.es	
10	PÉREZ BARROS, MERCEDES	33260600R	mpbarros@edu.xunta.es	
11	PRESAS LÓPEZ, MARÍA CRUZ	76800839K	m.cruzpresas@edu.xunta.es	
12	TOBAR QUINTANAR, MARÍA DEL PILAR	33270715L	pilartobar@edu.xunta.es	
13	VEIRA DÍAZ, RAQUEL	32817621W	raquelveiradiaz@edu.xunta.es	

6. CRITERIOS E INDICADORES DE EVALUACIÓN DA APLICACIÓN E IMPACTO

Indicadores de avaliación da aplicación na aula

Indicador: Participa no plan profesorado de materias dos ámbitos de ciencias, ciencias sociais e linguas (incluídas linguas estranxeiras).

- Itinerario: Adquisición e avaliación das Competencias Clave.
- Característica: Participación do profesorado (número total e presenza de diferentes ámbitos curriculares) nas actividades propostas; seguirase mediante as relacións definitivas de participantes e as actas de asistencia.
- Criterio aceptación: Alomenos un profesor ou profesora de todos os ámbitos indicados.
- Temporalización: Ao longo do curso.

Indicadores de avaliación do impacto na aula

Indicador: Valoración positiva dos documentos e materiais producidos no desenvolvemento do plan.

- Itinerario: Adquisición e avaliación das Competencias Clave.
- Característica: Permite medir a valoración por parte do profesorado participante dos materiais producidos.
- Criterio aceptación: Alomenos un 70% do profesorado do centro valora como útiles e positivos a análise da presenza das competencias clave no currículo, a ferramenta deseñada para a valoración do grao de adquisición das competencias e o portfolio de actividades deseñadas (profesorado que participe na súa implementación).
- Temporalización: Ao longo do curso e en vindeiros cursos.

Indicador: Mellora no grao de adquisición promedio das competencias clave por parte do alumnado.

- Itinerario: Adquisición e avaliación das Competencias Clave.
- Característica: Adquisición das competencias clave por parte do alumnado.
- Criterio aceptación: O promedio debe mellorar alomenos en 10 puntos porcentuais respecto ao nivel previo medido.
- Temporalización: Unha vez implementadas e avaliadas as actividades deseñadas.

7. APLICACIÓN NA AULA/NO CENTRO

A aplicación da formación na aula e no centro explíctase entre outros nos seguintes aspectos:

No centro:

- Facilitar a identificación e integración das competencias clave nas programacións didácticas.
- Consensuar a contribución das diferentes materias ás competencias clave, e orientar o desenvolvemento dos perfís competencias propios do centro.
- O desenvolvemento dunha ferramenta para a avaliación do grao de adquisición global das competencias clave pode facilitar o labor do profesorado e axiliza a elaboración de documentos como os informes finais de avaliación e consellos orientadores, ademais de aumentar a súa eficacia.

Na aula:

- Experimentación de metodoloxías innovadoras.
- Potenciación da adquisición das competencias clave por parte do alumnado.
- Realización de actividades cun enfoque interdisciplinar centradas nas competencias clave.
- Mellora na implicación e motivación por parte do alumnado.

8. MEDIDAS ORGANIZATIVAS INTERNAS PREVISTAS SE FOSE NECESARIO

As actividades levaranse a cabo en horario de tarde (non lectivo), preferentemente os mércores e xoves pola tarde, nun horario comprendido con carácter xeral entre as 16:00 e as 20:00 horas.

O deseño do plan contempla a posibilidade de compatibilizar ambas actividades; con isto, preténdese facilitar o máximo posible a participación do profesorado en todas elas.

Coordinarase a planificación de xeito que o profesorado participante no plan que teña tarefas relacionadas co centro polas tardes fóra de horario lectivo (atención a pendentes, club de ciencia e outras) poida asistir.

Empregaranse recursos humanos e materiais existentes no centro; segundo o caso, a biblioteca, as aulas de informática, as aulas multimedia, ordenadores, canóns de vídeo, encerados dixitais e outros.

9. SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN DO PLAN

Empregaranse os seguintes procedementos e instrumentos:

Análise da situación inicial, en particular nos aspectos nos que se precise vincular algún indicador de logro co progreso realizado.

Seguimento periódico coas persoas asesoras no CAFI.

Grao de satisfacción dos participantes en cada actividade; medirase coas enquisas propias do CAFI e outras de elaboración propia.

Avaliación final en función dos resultados acadados nos criterios de avaliación e indicadores de logro.

10. ORZAMENTO ESTIMADO (por curso escolar)

Datos solicitados

Horas docencia da actividade: 12

Horas totais da actividade: 50

Docencia: 600 €

Material: 900 €

Desprazamento: 400 €

Total: 1900 €

Sinatura do/a Director/a do centro:

Santiago de Compostela, de 2017

SINATURA DA PERSOA SOLICITANTE OU REPRESENTANTE

Lugar e data

, de de

Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación